

Kaupunginhallitus

Aika 03.11.2025 klo 17:00 - 21:28

Tauko Klo 18.40-18.50

Paikka Hotelli Regatta, konferenssitila

Käsittelyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 306	Mannerheimintien 10, 12, 14 asemakaavan muutos; Vastineet kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen	4
§ 307	Vuokrasopimuksen kohdistaminen / Juvikinkatu 49	15
§ 308	Itäsataman palvelukeskuksen maanvuokrasopimuksen jatkaminen / Oy HSF Marine Ab / Kvo-asia	17
§ 309	Maanomistajan suostumus rasiin perustamiseksi	20
§ 310	Oikaisuvaatimus / Vuokraoikeuden siirto / kaupungin suostumus / Hamnholmen 1	22
§ 311	Oikaisuvaatimus / Vuokraoikeuden siirto / kaupungin suostumus / Hamnholmen 2	27
§ 312	Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisu Koverharin ja Lappohjan yleiskaavasta jätettyjen valitusten johdosta	32
§ 313	Talousarviokäsittely 2026	52
§ 314	Arviointikertomus 2024 / Vastineet / Kvo-asia	54
§ 315	Aloite koskien HUS:n toimintaa / Raaseporin ja Lohjan sairaalat	60
§ 316	Tiedotuksia kvolta 28.10.2025	61
§ 317	Tiedotuksia	63
§ 318	Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	64

Aika 03.11.2025 klo 17:00 - 21:28

Paikka Hotelli Regatta, konferenssitala

Osallistujat

Läsnä	Lindfors Edvard	puheenjohtaja	
	Lohvansuu-Hirvonen Nina	varapuheenjohtaja	
	Böckerman Kurt	jäsen	
	Fjäder Sture	jäsen	ei paikalla § 310, § 311
	Kollin Susanne	jäsen	
	Lesch-Saarinen Helena	jäsen	
	Lindqvist Mikael	jäsen	ei paikalla § 306
	Wikberg Barbro	varajäsen	§ 306, Lindqvist Mikael
	Nousiainen Jorma	jäsen	Klo 17.00-19.03, § 313-318
	Gran Birgitta	jäsen	
	Söderholm Sture	kvo:n I varapuheenjohtaja	
	Hedback Iina	kvo:n II varapuheenjohtaja	ei paikalla § 310, § 311
	Laine Sami	kvo:n puheenjohtaja	
Muu	Store Simon	kaupunginjohtaja	sihteeri § 310 ja § 311
	Luukkonen Kukka-Maaria	kaupungeodeetti	Klo 17.00-19.13
	Adolfsson Kim	konsernitalouspäällikkö	Klo 17.00-21.09
	Laine Timo	tekninen johtaja	
	Granqvist Nina	henkilöstöpäällikkö	Klo 17.21-20.30
	Hanna Planting	sihteeri	ei paikalla § 310 ja 311

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kurt Böckerman ja Susanne Kollin.

Allekirjoitukset

Edvard Lindfors puheenjohtaja	Hanna Planting sihteeri paitsi § 301, §302	Simon Store sihteeri § 301, § 302
----------------------------------	--	---

Käsitellyt asiat 306 - 318

Pöytäkirjan tarkastus

Kurt Böckerman pöytäkirjantarkastaja	Susanne Kollin pöytäkirjantarkastaja
---	---

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Kaupungin www-sivut 6.11.2025

Todistaa

Hanna Planting

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Mannerheimintien 10, 12, 14 asemakaavan muutos; Vastineet kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen

YMP 31.01.2019 § 13
402/50.502/2019

Suunnittelualue sijaitsee kantakaupungissa Mannerheimintien eteläpuoleisella pientaloalueella korttelissa 1004. Alue käsittää osan korttelista 1004 sekä Mannerheimintien ja tonttien välisen puistoalueen.

Alueella on voimassa asemakaava 2000 vuodelta 2005, jossa tonttien 78-10-1004-2 ja 78-10-1004-4 sekä tien väliin on jätetty viheralue. Osa alueella olevista rakennuksista on suojeltu sr-merkinnällä.

Kaavamuutoksen käynnistämistä ovat toivoneet tonttien 78-10-1004-2 ja 78-10-1004-3 omistajat korttelin ja tien välisen puistoalueen käyttötarkoituksen sekä eräiden rakennusten suojelutarpeen tarkistamiseksi. Kaava-alueeseen on liitetty myös tontti 78-10-1004-4, jotta samalla voidaan ratkaista kyseisen tontin ja tien välisen viheralueen käyttö.

Kaava tehdään kaupungin omana työnä ja siitä veloitetaan taksan mukainen maksu, joka tulee kiinteistöjen 78-10-1004-2 ja 78-10-1004-3 maksettavaksi siten kuin tarkemmin sovitaan.

/

Liitteet

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma per 15.1.2019
- Suunnittelualueen raja

Ehdotus (Luukkonen)

Ympäristölautakunta

- asettaa vireille korttelin 1004 tonttien 2-4 asemakaavan muutoksen.
- hyväksyy, että kaava tehdään kaupungin omana työnä ja että siitä veloitetaan taksan mukainen maksu, joka tulee kiinteistöjen 1004-2 ja 1004-3 omistajien maksettavaksi.
- hyväksyy osallistumis- ja arviointisuunnitelman per 15.1.2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) kuulutetaan tiedoksi ja se on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan teknisessä ja ympäristövirastossa. OAS päivitetään tarvittaessa kaavoitustyön edetessä.

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281
Maankäytösuunnittelija Anna Hellén, 040 1359 285

Ympäristölautakunta 07.12.2023 § 191

Kiinteistön 78-10-1004-11 (Mannerheimintie 8) omistaja on esittänyt, että kiinteistö liitettäisiin kaavahankkeeseen. Tällä hetkellä on vireillä kaava-alueen hanke, joka koskee aluetta Mannerheimintie 10, 12 ja 14. Kaavoituksella on tavoitteena ratkaista tien ja tonttien väliin jäävien puistoalueiden käyttö, rakennusten suojelutarve sekä talousrakennusten sijainti ympäristön asettamat vaatimukset huomioiden.

/

Liitteenä

- Sijaintikartta
- Sijainti Ajantasa-asemakaavalla

Ehdotus (Luukkonen) Ympäristölautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että Asemakaavamuutos Mannerheimintie 10, 12, 14 laajennetaan koskemaan myös osoitteessa Mannerheimintie 8 sijaitsevaa tonttia 78-10-1004-11

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 15.01.2024 § 4

Liitteenä

- Sijaintikartta
- Sijainti Ajantasa-asemakaavalla

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää ympäristölautakunnan ehdotuksen mukaisesti, että Asemakaavamuutos Mannerheimintie 10, 12, 14 laajennetaan koskemaan myös osoitteessa Mannerheimintie 8 sijaitsevaa tonttia 78-10-1004-11

Päätös Kaupunginhallitus päätti ympäristölautakunnan ehdotuksen mukaisesti, että Asemakaavamuutos Mannerheimintie 10, 12, 14 laajennetaan koskemaan myös osoitteessa Mannerheimintie 8 sijaitsevaa tonttia 78-10-1004-11.

Lisätiedot Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Ympäristölautakunta 01.02.2024 § 14

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty.

Kaava tehdään kaupungin omana työnä ja siitä veloitetaan taksan mukainen maksu, joka tulee kiinteistöjen 78-10-1004-2, 78-10-1004-3 ja 78-10-1004-11 maksettavaksi siten kuin tarkemmin sovitaan.

/

Liitteenä

- Sijaintikartta
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.2.2024

Ehdotus (Luukkonen) Ympäristölautakunta hyväksyy osallistumis- ja arviointisuunnitelman per 1.2.2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan kaupungin kotisivuilla sekä teknisessä ja ympäristövirastossa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavoitustyön edetessä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 08.04.2024 § 75

Osapuolet ovat neuvotelleet 28.3.2024 sopimuksesta liittyen asemakaavan laatimiseen ja kustannusten jakoon. Neuvottelun aikana päädyttiin (omistajan

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

edustajan toiveesta) sellaiseen ratkaisuun, että tontti 78-10-1004-11 kuitenkin poistettaisiin kaava-alueesta ja kaavatyötä jatkettaisiin alkuperäisessä laajuudessa.

Oheismateriaali

- Sopimus kaavoituksen laatimisesta Mannerheimintie 10,12 ja 14 per 2.4.2024
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.2.2024

Ehdotus	Kaupunginhallitus päättää poistaa tontin 78-10-1004-11 kaava-alueesta; kaavatyötä jatketaan alkuperäisessä laajuudessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitetään tältä osin. Kaupunginhallitus hyväksyy osaltaan oheisen sopimuksen asemakaavan laatimisesta ja kustannusjaosta koskien asemakaavan muutosta osoitteissa Mannerheimintie 10, 12 ja 14.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Lisätiedot	Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Ympäristölautakunta 13.06.2024 § 83

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty kaupunginhallituksen päätöksen mukaiseksi.

Maankäyttöosasto on laatinut ehdotuksen Mannerheimintien 10, 12, 14 asemakaavan muutokseksi. Maanomistajat ovat voineen osallistua kaavamutoksen valmisteluun mm. 28.3.2024 järjestetyssä keskustelutilaisuudessa.

/

Liitteenä

- Kaavaehdotuskartta ja määräykset, per 13.6.2024
- Kaavaselostus, per 13.6.2024
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, per 13.6.2024

Ehdotus (Luukkonen)	Ympäristölautakunta tutustuu laadittuun ehdotukseen Mannerheimintie 10, 12, 14 asemakaavan muutokseksi ja päättää ehdottaa kaupunginhallitukselle, että
---------------------	---

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

- se asettaa kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville kaupungin kotisivuille sekä tekninen ja ympäristövirastoon vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti.
- kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä

Lautakunta hyväksyy päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman per 13.6.2024.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 17.06.2024 § 165

Liitteenä

- Kaavaehdotuskartta ja määräykset, per 13.6.2024
- Kaavaselostus, per 13.6.2024
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, per 13.6.2024

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää, että

- se asettaa kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville kaupungin kotisivuille sekä tekninen ja ympäristövirastoon vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti

- kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Päätös Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman per 13.6.2024.

Lisätiedot Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 21.10.2024 § 235

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Asian jatkokäsittely

Ehdotus Mannerheimintien 10,12 ja 14 asemakaavan muutokseksi on ollut julkisesti nähtävillä 15.7. – 15.8.2024 välisen ajan.

Ehdotuksesta jätettiin kolme muistutusta.

Lausunnon antoivat Uudenmaan ELY-keskus, Länsi-Uudenmaan museo, Caruna, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta sekä Hangon Vesi.

Maankäyttöosasto on valmistellut vastineet saatuun palautteeseen.

Liitteet:

- Vastineet saatuun palautteeseen 7.10.2024

Ehdotus Kaupunginhallitus hyväksyy vastineet Mannerheimintien 10,12 ja 14 asemakaavamuutosehdotuksesta saatuun palautteeseen sekä niissä esitetyt toimenpiteet

Asian käsittely Keskustelun aikana kaupunginjohtaja muutti ehdotustaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus hyväksyy vastineet Mannerheimintien 10,12 ja 14 asemakaavamuutosehdotuksesta saatuun palautteeseen sekä niissä esitetyt toimenpiteet.

Tarvittavien toimenpiteiden merkittävyyden vuoksi asia palautetaan valmisteluun ympäristölautakunnalle uuden kaavaehdotuksen valmistelua varten.

Päätös Kaupunginhallitus päätti muutetun ehdotuksen mukaan.

Lisätiedot Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Ympäristölautakunta 06.03.2025 § 53

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Maankäyttöosasto on laatinut uuden ehdotuksen asemakaavan muutokseksi sekä kaavamuutokseen liittyvän rakennustapaohjeen.

/

Liitteenä

- Asemakaavamuutoskartta 6.3.2025
- Kaavaselostus 6.3.2025
- Rakennustapaohje 6.3.2025
- Vastineet nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen saatuun palautteeseen 7.10.2024
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma per 6.3.2025 (toimitetaan kokoukseen)

Oheismateriaali:

- Rakennusinventointi

Ehdotus (Luukkonen)

Ympäristölautakunta tutustuu laadittuun uuteen ehdotukseen Mannerheimintie 10, 12, 14 asemakaavan muutokseksi sekä kaavamuutokseen liittyvään rakennustapaohjeeseen, ja päättää ehdottaa kaupunginhallitukselle, että

- se asettaa kaavaehdotuksen ja rakennustapaohjeen julkisesti nähtäville kaupungin kotisivuille sekä tekninen ja ympäristövirastoon vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti.
- kaavaehdotuksesta ja rakennustapaohjeesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä

Lautakunta hyväksyy päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman per 6.3.2025.

Asian käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että talousrakennusten rakennusalat tonteilla 78-10-1004-3 ja 78-10-1004-4 muutetaan kaavakarttaan sitoviksi; tontin nro 4 tätä rakennusala laajennetaan hieman länteen puukartoitus huomioiden. Asia palautetaan asiakirjojen korjaamiseksi ja asiakirjojen viimeistelemiseksi.

Päätös

Lautakunta päätti yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Ympäristölautakunta 10.04.2025 § 74

Maankäyttöosasto on tehnyt materiaaliin ympäristölautakunnan päätöksen mukaiset korjaukset.

/

Liitteenä

- Asemakaavamuutuskartta 10.4.2025
- Kaavaselostus 10.4.2025
- Rakentamistapaohje 10.4.2025
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma per 6.3.2025

Oheismateriaali:

- Rakennushistoriallinen selvitys

Ehdotus (Luukkonen)

Ympäristölautakunta tutustuu uuteen ehdotukseen Mannerheimintie 10, 12, 14 asemakaavan muutokseksi sekä kaavamuutokseen liittyvään rakentamistapaohjeeseen, ja päättää ehdottaa kaupunginhallitukselle, että

- se asettaa kaavaehdotuksen ja rakentamistapaohjeen julkisesti nähtäville kaupungin kotisivuille sekä tekninen ja ympäristövirastoon vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti.
- kaavaehdotuksesta ja rakentamistapaohjeesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä

Lautakunta hyväksyy päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman per 6.3.2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 28.04.2025 § 109

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Liitteenä

- Asemakaavamuutoskartta 10.4.2025
- Kaavaselostus 10.4.2025
- Rakentamistapaohje 10.4.2025
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma per 6.3.2025

Oheismateriaali:

- Rakennushistoriallinen selvitys

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että

- se asettaa kaavaehdotuksen ja rakentamistapaohjeen julkisesti nähtäville kaupungin kotisivuille sekä tekninen ja ympäristövirastoon vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti.

- kaavaehdotuksesta ja rakentamistapaohjeesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 306
674/10.02.00/2023

Asian jatkokäsittely

Ehdotus Mannerheimintien 10,12 ja 14 asemakaavan muutokseksi on ollut uudelleen nähtävillä 9.6.- 9.7.2025 välisen ajan.

Ehdotuksesta jätettiin yksi muistutus.

Lausunnon antoivat Uudenmaan ELY-keskus, Länsi-Uudenmaan museo, Caruna, ympäristönsuojeluosasto ja tekninen lautakunta.

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Maankäyttöosasto on valmistellut vastineet saatuun palautteeseen.

Oheismateriaali

- saapuneet lausunnot ja muistutus

Liitteet:

- Vastineet saatuun palautteeseen 27.10.2025

.

Ehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy vastineet Mannerheimintien 10,12 ja 14 asemakaavamuutosehdotuksesta saatuun palautteeseen sekä niissä esitetyt toimenpiteet

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot
Liitteet

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Numero	Otsikko
1	YMP 10.4.2025; Mannerheimintie 10, 12, 14 asemakaavan muutos; Asemakaavamuutuskartta - Planförslagskarta per 10.4.2025
2	YMP 10.4.2025; Mannerheimintie 10 12 14 asemakaavan muutos; Kaavaselostus - Planbeskrivning per 10.4.2025
3	YMP 10.4.2025; Mannerheimintie 10 12 14 asemakaavan muutos; Rakentamistapaohjeet - Byggnadsanvisning per 10.4.2025
4	YMP 10.4.2025; Mannerheimintie 10 12 14 asemakaavan muutos; OAS - PDB per 6.3.2025
5	YMP 10.4.2025; OHEISMATERIAALI; Mannerheimintie 10 12 14 asemakaavan muutos; Rakennushistoriallinen selvitys - Byggnadshistorisk utredning per 10.4.2025
6	Vastineet ehdotuksesta Mannerheimvägen 27.10.2025 (ru)
7	Vastineet ehdotuksesta Mannerheimintie 27.10.2025

Oheismateriaali

Ympäristölautakunta	§ 191	07.12.2023
Kaupunginhallitus	§ 4	15.01.2024
Ympäristölautakunta	§ 14	01.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 75	08.04.2024
Ympäristölautakunta	§ 83	13.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 165	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 235	21.10.2024
Ympäristölautakunta	§ 53	06.03.2025
Ympäristölautakunta	§ 74	10.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 109	28.04.2025
Kaupunginhallitus	§ 306	03.11.2025

Otsikko

Lausunto; Mannerheimintie 10, 12 ja 14 asemakaavan muutosehdotus; ELY-keskus

Lausunto; Mannerheimintie 10, 12 ja 14 asemakaavan muutosehdotus; Länsi-Uudenmaan museo

Lausunnot asemakaavamuutoksesta, Mannerheimintie 10, 12, 14 (tekninen ltk; ymp.suojelu;Caruna)

Detaljplaneandring-for-Mannerheimvagen-10-12-14-Blankett

Bilaga, Anmärkning nr 2, 31.7.2025 Mannerheimvägen 12

Kaupunginhallitus

§ 307

03.11.2025

Vuokrasopimuksen kohdistaminen / Juvikinkatu 49

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 307
495/10.01.00/2025

Kaupungille on saapunut hakemus vuokratontin tonttijaon muuttamisesta ja vuokraoikeuden kohdistamisesta. Hakemuksen liitteenä on ostotarjous vuokraoikeuden osan kaupasta, jossa nykyinen vuokralainen luovuttaa 936 m² suuruisen alueen ostajille. Ostajilla on tarkoituksena rakentaa kyseiselle alueelle uusi asuinrakennus.

Alueidenkäyttölain mukaisesti tontinhaltijalla eli vuokralaisella on mahdollisuus hakea tonttijaonmuutosta. Tonttijaonmuutos on käsitelty ympäristölautakunnassa 30.10.2025. Tonttijaonmuutoksella 1 935 m² suuruinen tontti on jaettu 936 m² ja 999 m² suuruisiin osiin.

Hakemuksen mukaisesti nykyiselle vuokralaiselle jäisi 999 m² suuruinen tontin osa ja ostajat saisivat 936 m² suuruisen osan. Hakemuksessa pyydetään nykyisen sopimuksen kohdistamista 999 m² suuruiseen osaan. Vuokrasopimuksen kohdistamisen yhteydessä vuokrasopimuksen vuosivuokra tarkistetaan pinta-alan mukaiseksi.

Kaupungin toimivaltajaan mukaisesti kaupunginhallitus päättää vuokrasopimusten muutoksista ja kaupungingeodeetti vuokraa asuinrakennustontit. Voimassa olevan sopimuksen kohdistamisesta ja uuden vuokrasopimuksen solmimisesta on tarkoituksenmukaista päättää samanaikaisesti. Tämän vuoksi ehdotetaan, että kaupungingeodeetille annetaan oikeus kohdistaa nykyinen vuokrasopimus hakemuksen mukaisesti samanaikaisesti, kun toinen osa vuokrataan. Vuokrasopimuksen kohdistaminen voidaan tehdä sen jälkeen, kun vuokralainen ja ostajat ovat tehneet kaupan vuokraoikeuden osasta.

Kun vuokralainen on allekirjoituksellaan hyväksynyt kohdistamisen ja uusi vuokrasopimus on allekirjoitettu, voidaan uudet tonttijaon mukaiset tontit lohkoa.

Oheismateriaalina

-hakemus

-ostotarjous (luottamuksellinen)

Liitteenä

-tonttijakokartta

-sijaintikartta

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää oikeuttaa kaupungingeodeetin kohdistamaan nykyisen tontin 78-7-744-5 vuokrasopimuksen tonttijaonmuutoksen 999 m² suuruiselle

Kaupunginhallitus

§ 307

03.11.2025

alueelle sen jälkeen, kun ostotarjouksen mukainen vuokraoikeuden osan kauppa on tehty.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Liitteet

Numero Otsikko

8 Liite tonttijakokartta Juvikinkatu 49

9 Liite Sijaintikartta Juvikinkatu 49

Oheismateriaali

Otsikko

Oheismateriaali Ostotarjous Juvikinkatu 49 LUOTTAMUKSELLINEN

Oheismateriaali Hakemus Juvikinkatu 49

Kaupunginhallitus

§ 308

03.11.2025

Itäsataman palvelukeskuksen maanvuokrasopimuksen jatkaminen / Oy HSF Marine Ab / Kvo-asia

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 308

4/10.00.02/2025

Itäsataman palvelukeskuksen maanvuokrasopimus, joka liittyy sopimukseen vierasvenesatamapalveluihin (jäljempänä palvelusopimus), päättyi 1.2.2025. Maanvuokrasopimusta ei jatkettu yhtäaikaaisesti palvelusopimuksen kanssa. Lisäksi palvelusopimusalueelle on sijoitettu rakennuksia, joiden alueet tulisi vuokrata maanvuokrasopimuksella.

Kaupunginhallitus on 16.1.2017 päättänyt Itäsataman palvelusopimuksesta ja maanvuokrasopimuksesta 31.12.2021 saakka. Sopimukset allekirjoitettiin 3.2.2017. Kaupunginhallitus on 3.2.2020 jatkanut maanvuokrasopimusta 1.2.2025 saakka.

Maanvuokrasopimus on alun perin käsittänyt n. 520 m² suuruisen alueen, jolle saa rakentaa enintään 150 k-m². 27.3.2017 vuokrasopimuksen aluetta on laajennettu nykyisen kokoiseksi ja on n. 655 m² suuruinen. Vuokrasopimuksen rakennusoikeus muutettiin 158 k-m:in 16.4.2018.

Kaupunginvaltuusto on 15.4.2025 hyväksynyt uuden palvelusopimuksen, joka on allekirjoitettu 13.6.2025. Palvelusopimuksessa on maininta, että HSF:n palvelurakennusta varten tarvittavan maa-alueen vuokraan noudatetaan kaupungin normaaleja taksoja. Kuitenkaan tässä yhteydessä ei ole maanvuokrasopimusta uusittu. Lisäksi palvelusopimuksessa on maininta, että asemakaavamuutos voi vaikuttaa palvelurakennuksen sijoittumiselle alueelle sekä maininta, että palvelurakennukselle säilyy nykyisen suuruinen maa-alue asemakaavamuutoksen jälkeen.

Koska palvelurakennuksen maanvuokrasopimus on ollut vahvasti sidottuna palvelusopimukseen, ehdotetaan tämän sidoksen jatkamista. Tällä sidoksella tarkoitetaan sopimuksen ehtoja vuokralaisesta sekä päättymiseen liittyvää ehtoa, että maanvuokrasopimus päättyy ilman erillistä irtisanomista, mikäli palvelusopimus päättyy. Lisäksi ehdotetaan, että palvelukeskuksen maanvuokrasopimuksen rakennusoikeudeksi kirjataan 160 k-m², jotta vuokralaisella on tarvittaessa mahdollisuus suorittaa vähäisiä muutoksia ilman, että vuokrasopimusta tulisi muuttaa.

Palvelusopimuksen alueelle on sijoitettu n. 45 k-m² rakennuksia (jäätelökioski ja konttimyymälä). Koska palvelusopimuksessa ei luovuteta maanhallintaa ja rakennuksien sijoittamisen edellytyksenä on hallinnoida maapohjaa, tulee rakennuksia varten vuokrata maa-alueet. Ja koska kaupunki on sitoutunut osoittamaan palvelukeskusta varten nykyisen kokoisen maa-alueen myös kaavamuutoksen jälkeen, on muille palvelusopimusalueen rakennuksille parempi laatia erillinen sopimus. Sopimukseen ehdotetaan kuitenkin mainintaa, että

Kaupunginhallitus

§ 308

03.11.2025

sopimuksen maanvuokra laskutetaan palvelurakennuksen maanvuokran yhteydessä. Muutoinkin sopimus ehdotetaan sidottavan palvelusopimuksen voimassa oloon. Lisäksi sopimukseen ehdotetaan alivuokrauksen sallimista näiden alueiden osalta ehdolla, että vuokralainen vastaa ensisijaisesti kaupungille sopimuksen velvoitteiden täyttymisestä. Koska alivuokraus salliminen mahdollistaa liiketoiminnan, ehdotetaan perittävän vuoksivuokra kaksinkertaisena.

Koska asemakaavamuutos on kesken, ehdotetaan vuokrasopimusten päättyvän 31.12.2029. Palvelurakennuksen maanvuokrasopimuksen alkamiseksi ehdotetaan 2.2.2025 ja muiden rakennusten maanvuokrasopimuksen osalta 1.1.2026. Vuokran ehdotetaan määräytyvän A6-alueen rakennusoikeushinnasta, jolloin palvelukeskuksen perusvuokraksi tulee 2.577,60 € ja muiden rakennusten perusvuokraksi tulee 1.449,90 € sidottuna elinkustannusindeksiin. (Muiden rakennusten perusvuokra on kaksinkertainen alivuokrauksen sallimisen vuoksi.) Lisäksi sopimukseen lisätään maininta alueen asemakaavamuutoksen keskeneräisyydestä. Muutoin sopimusehdot noudattavat soveltuvin osin kaupungin tavanomaisia ehtoja.

Oheismateriaalina

- Sopimus vierasvenesatamapalveluista Hangon Itäsatamassa (palvelusopimus)
- Palvelukeskuksen maanvuokrasopimus

Liitteenä

- ehdotus palvelukeskuksen maanvuokrasopimukseksi
- ehdotus muiden rakennusten maanvuokrasopimukseksi
- sijaintikartta

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. jatkaa Oy HSF Marine Ab:n palvelukeskuksen maanvuokraoikeutta 31.12.2029 saakka kaupunginvaltuuston vahvistamilla vuokrausehdoilla
2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Oy HSF Marine Ab:n liitteen mukaisen palvelukeskuksen maanvuokrasopimuksen 2.577,60 € perusvuokralla
3. vuokrata Hangö Segelförening r.f.:lle tai sen 100 % omistamalle tytäryhtiölle Oy HSF Marine Ab:lle noin 45 m2 suuruisen alueen 1.1.2026 – 31.12.2029 väliseksi ajaksi kaupunginvaltuuston vahvistamilla vuokrausehdoilla
4. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Hangö Segelförening r.f. tai sen 100 % omistaman tytäryhtiön Oy HSF Marine Ab:n liitteen mukaisen muiden rakennusten maanvuokrasopimuksen 1.449,90 € perusvuokralla ja
5. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se oikeuttaa kaupunginhallituksen tarvittaessa tekemään sopimukseen vähäisiä tarkistuksia

Kaupunginhallitus

§ 308

03.11.2025

Asian käsittely

Kaupunginhallituksen jäsen Mikael Lindqvist ilmoitti olevansa asiassa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Asian käsittelyn ajaksi kokoukseen osallistui varajäsen Barbro Wikberg.

Keskustelun aikana esittelijä muutti ehdotustaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättää

1. jatkaa Oy HSF Marine Ab:n palvelukeskuksen maanvuokraoikeutta 17.3.2032 saakka kaupunginvaltuuston vahvistamilla vuokrausehdoilla
2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Oy HSF Marine Ab:n liitteen mukaisen palvelukeskuksen maanvuokrasopimuksen 2.577,60 € perusvuokralla
3. vuokrata Hangö Segelförening r.f.:lle tai sen 100 % omistamalle tytäryhtiölle Oy HSF Marine Ab:lle noin 45 m2 suuruisen alueen 1.1.2026 – 31.12.2029 väliseksi ajaksi kaupunginvaltuuston vahvistamilla vuokrausehdoilla
4. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Hangö Segelförening r.f. tai sen 100 % omistaman tytäryhtiön Oy HSF Marine Ab:n liitteen mukaisen muiden rakennusten maanvuokrasopimuksen 1.449,90 € perusvuokralla ja
5. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se oikeuttaa kaupunginhallituksen tarvittaessa tekemään sopimukseen vähäisiä tarkistuksia

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti muutetun ehdotuksen mukaan.

Lisätiedot

Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 280
Maankäyttösihteeri Aki Uusitalo, 040 135 9287

Liitteet

Numero	Otsikko
10	Liite Ehdotus palvelukeskuksen maanvuokrasopimukseksi
11	Liite Sijaintikartta HSF Marine
12	Liite Ehdotus muiden rakennusten maanvuokrasopimukseksi

Oheismateriaali

Otsikko
Oheismateriaali Palvelukeskuksen maanvuokrasopimus
Oheismateriaali Sopimus vierasvenesatamapalveluista Hangon Itäsatamassa

Kaupunginhallitus

§ 309

03.11.2025

Maanomistajan suostumus rasisitteen perustamiseksi

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 309
517/10.03.00.01/2025

Kaupunki on vastaanottanut hakemuksen tie- ja autopaikkarasisitteen perustamiseksi tontille 78-9-914-8. Hakemuksen liitteenä on vuokralaisten suostumus rasisitteen perustamiselle.

Hakemuksen tarkoituksena on perustaa kiinteistörasite tontille 78-9-914-8 tontin 78-9-914-7 hyväksi. Hakemusta perustellaan hakijan yli 40 vuoden nautintaoikeudella sekä kallioleikkauksella, joka on tehty Hangonkyläntien kävely- ja pyörätietä varten.

Tontin 78-9-914-7 asuinrakennus on rakennettu vuokra-alueelle, jonka vuokraus on alkanut vuonna 1925. Alueelle on tullut voimaan asemakaava vuodelta 1953, jolloin vanha vuokra-alue on kohdistunut sekä tonttiin 78-9-914-7 että 78-9-914-8. Vuonna 1955 on laadittu uusi vuokrasopimus koskemaan tonttia 78-9-914-7. Samassa yhteydessä tontin vuokralainen sai elinikäisen oikeuden käyttää tontilla 78-9-914-8 sijaitsevaa sisäänajoa.

Vuokraoikeus siirtyi uudelle vuokralaiselle vuonna 1966. Vuoden 1967 tonttikartan mukaan kallioleikkaus on tehty ennen tonttikartan laatimista. Edellä esitetyn selvityksen perusteella voidaan todeta, että tontilla 78-9-914-7 on ollut nautintaoikeus käyttää kulkuyhteyttä tontin 78-9-914-8 kautta vuodesta 1955 alkaen eli 70 vuotta.

Rasisitteen perustamisen tarkoituksena on kirjata nautintaoikeus kiinteistörekisteriin pysyvänä oikeutena. Kiinteistörekisteriin kirjattu rasite on voimassa, vaikka tontin omistaja tai vuokraoikeuden vuokralainen vaihtuisivat. Lisäksi kaupanteon yhteydessä ostajat näkevät kiinteistörekisteriotteelta, että ostettavaa tonttia tai vuokraoikeutta rasittaa kiinteistörasite.

Kiinteistönmuodostamislain mukaisesti maanomistajat voivat sopia rasisitteen perustamisesta. Koska kaupunki on vuokrannut tontin 78-9-914-8, on kaupunki osallisena tämän tontin maanomistajana.

Ehdotuksena on, että kaupunki antaa maanomistajana suostumuksensa tonttia 78-9-914-7 palvelevan kulkuyhteyksirasisitteen perustamiselle tontin 78-9-914-8 alueelle. Rasite alue saa olla enintään 5 m leveä ja 20 metriä pitkä kartta liitteen mukaisesti. Tontti 78-9-914-7 omistaja vastaa rasisitteen kunnossapito- ja hoitokustannuksista sekä rasisitetoimituksen kustannuksista. Koska kulkuyhteyksirasisitteen tarkoituksena on varmistaa pääsy tontille 78-9-914-7 ja kyseiselle tontille on mahdollisuus järjestää pysäköinti, ei ole tarkoituksenmukaista perustaa erikseen autopaikkarasisitettä tontin 78-9-914-8 alueelle.

Kaupunginhallitus

§ 309

03.11.2025

Kiinteistönmuodostamislain mukainen rasite perustetaan kiinteistötoimituksessa.

Oheismateriaali
-hakemus

Liitteenä
-sijaintikartta
-kartta hakemuksen alueesta

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää tontin 78-9-914-8 maanomistajana hyväksyä kulkuyhteysrasitteen perustamisen liitekartan mukaiselle alueelle tontin 78-9-914-7 hyväksi. Tontin 78-9-914-7 omistaja vastaa rasitetoimituksen kustannuksista sekä rasitteen kunnossapito- ja hoitokustannuksista.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot
Liitteet

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Numero	Otsikko
13	Liite Sijaintikartta Rasite
14	Liite Kartta rasitehakemuksen alueesta
15	Muu materiaali Google StreetView kuvat

Oheismateriaali

Otsikko
Oheismateriaali rasiteanomus / Tieoikeus ja autopaikka

Kaupunginhallitus	§ 245	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 310	03.11.2025

Oikaisuvaatimus /Vuokraoikeuden siirto / kaupungin suostumus / Hamnholmen 1

Kaupunginhallitus 18.08.2025 § 217

Kaupungille on toimitettu ostotarjous liittyen Hamnholmen 1 -nimiseen vuokraoikeuteen.

Yksityishenkilöllä A on hallinnassaan Hamnholmen 1 -niminen vuokraoikeus rakennuksineen, josta yksityishenkilöt B ja C (jäljempänä ostajat) ovat tehneet ostotarjouksen.

Vuokrasopimuksen kohdan 6.3 mukaisesti vuokraoikeuden siirtoon vaaditaan vuokranantajan suostumus ja vuokranantajalle on oikeus asettua siirron saajan (ostajien) asemaan siirrossa (kaupassa). Mikäli vuokranantaja hyväksyy siirron, tekevät osapuolet lopullisen kaupan ja ostajat toimittavat vuokranantajalle allekirjoitetun kauppakirjan sekä osoittavat todistuksen varainsiirtoveron maksamisesta. Tämän jälkeen siirto hyväksytään ja vuokrasopimukseen tehdään tarvittavat merkinnät vuokraoikeuden siirrosta. Ostajat voivat halutessaan kirjata vuokraoikeutensa Maanmittauslaitoksella lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Oheismateriaalina

-ostotarjous (luottamuksellinen)

-vuokrasopimus

Liitteenä sijaintikartta

Ehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa suostumuksensa ostotarjouksen mukaiseen vuokraoikeuden siirtoon. Ostotarjouksen tekijöiden on toimitettava allekirjoitettu kauppakirja ja tosite varainsiirtoveron maksamisesta kaupunginkansliaan 18.11.2025 mennessä vuokraoikeuden siirtomerkintöjä varten.
Asian käsittely	Iina Hedback ja Hanna Planting ilmoittivat olevansa esteellisiä asioissa 217 ja 218 ja poistuivat kokouksesta käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Petra Ståhl piti pöytäkirjaa asioiden 217 ja 218 käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.
Lisätiedot	Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9381 Maankäyttösihteeri Aki Uusitalo, 040 135 9287

Kaupunginhallitus 15.09.2025 § 245

Palautettu asia. Asian jatkokäsittely

Lisäselvityksenä todetaan, että

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 245
§ 310

15.09.2025
03.11.2025

- mikäli kaupunki ei anna vuokranantajan suostumusta vuokraoikeuden siirtoon, asettuu kaupunki ostajan asemaan ostotarjouksen mukaisin ehdoin eli ostaa vuokraoikeuden itselleen.
- Alueella ei ole yksityiskohtaista kaava eikä tällä hetkellä ole suunnitelmia alueen asemakaavoittamisesta.

Kaupunginhallituksen aiemmin vuonna 2019 tekemän päätöksen mukaisesti vuokra-alueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon.

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa suostumuksensa ostotarjouksen mukaiseen vuokraoikeuden siirtoon. Ostotarjouksen tarjouksen tekijöiden on toimitettava allekirjoitettu kauppakirja ja tosite varainsiirtoveron maksamisesta kaupunginkansliaan 15.12.2025 mennessä vuokraoikeuden siirtomerkintöjä varten.

Vuokra-alueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon 30.4.2026 mennessä.

Asian käsittely

lina Hedback ja Hanna Planting ilmoittivat olevansa esteellisiä asioissa 245 ja 246 ja poistuivat kokouksesta käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Simon Store piti pöytäkirjaa asioiden 245 ja 245 käsittelyn ajan.

Keskustelun aikana esittelijä muutti ehdotustaan siten, että ehdotukseen lisätään seuraava ehto: *vuokra-alueen kulmapisteet tulee kaupungin toimesta merkitä maastoon 31.12.2025.*

Keskustelun aikana Sture Fjäder ehdotti asian palauttamista valmisteluun. Asiassa järjestetyssä äänestyksessä päätettiin (5/4) että asiaa ei palauteta valmisteluun.

Liite

- äänestyslista

Keskustelun aikana Sture Fjäder ehdotti, että vuokraoikeuden siirtoa ei hyväksytä. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muutetun ehdotuksen mukaan. Jäsen Sture Fjäder ilmoitti eriävän mielipiteensä päätökseen.

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9381
Maankäyttösihteeri Aki Uusitalo, 040 135 9287

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 310
5/10.00.02/2025

Asian jatkokäsittely.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 245
§ 310

15.09.2025
03.11.2025

Sture Fjäder on jättänyt oikaisuvaatimukset kaupunginhallituksen 15.9.2025 tekemiin päätöksiin § 245 ja §246.

Hän katsoo, että kaupunginhallitus on tehnyt päätökset ilman kunnollista oikeudellista selvitystä kaupungin oikeuksista ja velvollisuuksista koskien voimassa olevan vuokrasopimuksen tulkintaa. Hän kokee, että hänen oikeuttaan kaupunginhallituksen jäsenenä saada pyytämänsä tieto, on loukattu ja hän ei ole turvallisesti voinut ottaa kantaa kyseiseen asiaan. Näin ollen hän pyytää, että kaupunginhallitus ottaa asian uudelleen käsittelyyn ja hankkii oikeudellisen selvityksen vuokrasopimuksen kohdasta 6.3.

Toiseksi hän vaatii kaupunginhallituksen oikaisua siihen, että vuokrasopimuksen edelleen vuokraaminen kaupungille ei ole taloudellisesti kannattavaa, kun vuokratulo on vuodessa 2-3000 euroa. Kaupungin pitää ottaa alue kokonaan haltuunsa ja vuokrasopimuksen ehtojen mukaisesti lunastaa vuokrasopimukset kaupungille.

Hallituksen käsitteli kahta Hamnholmenin vuokraoikeuden siirtoasiaa 18.8.2025. Asia palautettiin lisäselvityksiä varten, koska hallitus halusi tarkemman selvityksen siitä, mitä muita vaihtoehtoja olisi kuin esitetty (että siirto hyväksytään), ja mitä ne oikeudellisesti ja faktisesti tarkoittaisivat. Hallitus ei edellyttänyt sellaista oikeudellista selvitystä, joka olisi pitänyt teettää ulkopuolisella juristilla. Yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen näkemys ei ole tässä ratkaiseva.

Kokouksessa 15.9.2025 asioiden uudelleen käsittelyn yhteydessä selvitettiin mm. miten vuokrasopimuksen kohta 6.3 tulee tulkita. ("Vuokranantajalla on oikeus asettua siirron saajan asemaan vuokraoikeuden siirron yhteydessä." ruotsiksi Arrendetagaren har rätt att inta transportmottagarens position i samband med transporten av arrenderätt), sekä muut vaihtoehdot asiassa etenemiseen.

Hamnholmenin pitkäaikaisten vuokrasopimusten käsittelyn yhteydessä on pöytäkirjassa (Kh 16.4.2018 § 87) maininta, että "Vapaa-ajan vuokrasopimuksiin ehdotetaan otettavaksi käyttöön ns. etuostomalli." Se tarkoittaa vuokraoikeuden ostajan aseman ottamista tilanteessa, jossa siirtoa ei hyväksytä ja tarkoittaa näin ollen kokonaisuutta, myös ostettua rakennusta. Vuokraoikeuttahan kaupungin ei itselleen tarvitse lunastaa, koska on vuokranantaja ja siten omistaa maan.

Lisäksi Sture Fjäderille on toimitettu sähköpostse hänen pyytämänsä asiakirjat käsittelyn aikana.

Oikaisuvaatimuksen johdosta todetaankin, että asian käsittelyn yhteydessä on ollut käytettävissä riittävät taustatiedot. Pyydetty lisäselvitys on asiassa annettu. Tätä tulee kaupunginhallituksen enemmistön kanta, voida jatkaa käsittelyä 15.9.2025 kokouksessa.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 245 15.09.2025
§ 310 03.11.2025

Fjäder pyytää myös oikaisua vuokran määrään. Päätöksen mukaan Hamnholmenin vuokrasopimukset ovat perustuneet A3-hintavyöhykkeen maapohjahintaan (tuolloin 0,954 e/m²/vuosi). Hamnholmenin lähialueella on A2-, A3- ja A4-hintavyöhykettä. Päätöksen yhteydessä A3-vyöhyke on arvioitu näistä soveltuvimmaksi. Tämän päätöksen on tehnyt silloinen kaupunginvaltuusto.

Todettakoon, että maanvuokralaissa (258/1966) 16 § mainitaan, että vuokranantajalla on oikeus saada vuokranmaksu tarkistetuksi, jos alueen käyttömahdollisuus olennaisesti lisääntyy asianosaisesta riippumattomasta syystä niin kuin luonnontapahtuma tai muun sellaisen syyn takia taikka kaavoituksesta tai muusta alueen käytöstä annettujen määräysten johdosta.

Ehdotus

Kaupunginhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Vuokrasopimuksen kohdan 6.3. tulkinta on selvitetty kaupunginhallitukselle kokouksessa 15.9.2025. Hallitus ei ollut eksplisiittisesti edellyttänyt ulkopuolisen juristin selvitystä asiassa. Yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen näkemys ei ole tässä ratkaiseva.

Vuokrataso perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen. Kaupunginhallituksella taas on toimivalta päättää, että vuokraoikeuden siirto hyväksytään. Todetaan myös, että kyseessä ei ole edelleenvuokraus, kaupunki on alueen maanomistaja.

Asian käsittely

Iina Hedback ja Hanna Planting ilmoittivat olevansa asiassa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Simon Store piti pöytäkirjaa asian käsittelyn ajan.

Keskusteltiin Sture Fjäderin esteellisyydestä.

Päätös

Keskustelun aikana Helena Lesch-Saarinen ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Päätöksenteon jälkeen kaupunginhallituksen puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginhallitus päätti yksimielisesti avata asian 310 uudelleen käsiteltäväksi.

Iina Hedback, Hanna Planting ja Sture Fjäder ilmoittivat olevansa asiassa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Simon Store piti pöytäkirjaa asian käsittelyn ajan.

Keskustelun aikana esittelijä muutti päätösehdotusta kuulumaan seuraavasti: Kaupunginhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 245
§ 310

15.09.2025
03.11.2025

Vuokrasopimuksen kohdan 6.3. tulkinta on selvitetty kaupunginhallitukselle kokouksessa 15.9.2025. Hallitus ei ollut eksplisiittisesti edellyttänyt ulkopuolisen juristin selvitystä asiassa. Yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen näkemys ei ole tässä ratkaiseva.

Vuokrataso perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen. Kaupunginhallituksella taas on toimivalta päättää, että vuokraoikeuden siirto hyväksytään. Todetaan myös, että kyseessä ei ole edelleenvuokraus, kaupunki on alueen maanomistaja.

Kaupunginhallitus päättää, että vuokraoikeuden siirto voidaan panna toimeen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti muutetun ehdotuksen mukaan.

Lisätiedot

Kaupunginjohtaja Simon Store, 040 135 9500
Kaupungeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Liitteet

Numero	Otsikko
16	Liite Sijaintikartta Hamnholmen 1
17	Äänestyslista §:ään 245
18	Sture Fjäderin eriävä mielipide §:iin 245 ja § 246
19	Oikaisuvaatimus koskien vuokraoikeuden siirtoa, Hamnholmen, § 246

Oheismateriaali

Otsikko
Kompletterande material Arrendekontrakt Hamnholmen 1
Oheismateriaali Ostotarjous Hamnholmen 1
Oikaisuvaatimus koskien vuokraoikeuden siirtoa, Hamnholmen, § 245
OIKAISUVAATIMUS Hamnholmen
Asianosaisten lausunto Hamnholmen

Kaupunginhallitus	§ 246	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 311	03.11.2025

Oikaisuvaatimus / Vuokraoikeuden siirto / kaupungin suostumus / Hamnholmen 2

Kaupunginhallitus 18.08.2025 § 218

Kaupungille on toimitettu ostotarjous liittyen Hamnholmen 2 -nimiseen vuokraoikeuteen.

Yksityishenkilöillä D, E, F, G, H ja I on hallinnassaan Hamnholmen 2 -niminen vuokraoikeus rakennuksineen, josta yksityishenkilö J. (jäljempänä ostaja) on tehnyt ostotarjouksen.

Vuokrasopimuksen kohdan 6.3 mukaisesti vuokraoikeuden siirtoon vaaditaan vuokranantajan suostumus ja vuokranantajalle on oikeus asettua siirron saajan (ostajan) asemaan siirrossa (kaupassa). Mikäli vuokranantaja hyväksyy siirron, tekevät osapuolet lopullisen kaupan ja ostaja toimittaa vuokranantajalle allekirjoitetun kauppakirjan sekä osoittaa todistuksen varainsiirtoveron maksamisesta. Tämän jälkeen siirto hyväksytään ja vuokrasopimukseen tehdään tarvittavat merkinnät vuokraoikeuden siirrosta. Ostajan on tämän jälkeen kirjattava vuokraoikeutensa muutos Maanmittauslaitoksen lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Oheismateriaalina

-ostotarjous (luottamuksellinen)

-vuokrasopimus

-ote rasisuodistuksesta kyseessä olevasta vuokraoikeudesta

Liitteenä sijaintikartta

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa suostumuksensa ostotarjouksen mukaiseen vuokraoikeuden siirtoon. Ostotarjouksen tekijän on toimitettava allekirjoitettu kauppakirja ja tosite varainsiirtoveron maksamisesta kaupunginkansliaan 18.11.2025 mennessä vuokraoikeuden siirtomerkintöjä varten.

Asian käsittely lina Hedback ja Hanna Planting ilmoittivat olevansa esteellisiä asioissa 217 ja 218 ja poistuivat kokouksesta käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Petra Ståhl piti pöytäkirjaa asioiden 217 ja 218 käsittelyn ajan.

Päätös Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Lisätiedot Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281
Maankäyttösihteeri Aki Uusitalo, 040 135 9287

Kaupunginhallitus 15.09.2025 § 246

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 246
§ 311

15.09.2025
03.11.2025

Palautettu asia. Asian jatkokäsittely.

Lisäselvityksenä todetaan, että

- mikäli kaupunki ei anna vuokranantajan suostumusta vuokraoikeuden siirtoon, asettuu kaupunki ostajan asemaan ostotarjouksen mukaisin ehdoin eli ostaa vuokraoikeuden itselleen.
- Alueella ei ole yksityiskohtaista kaava eikä tällä hetkellä ole suunnitelmia alueen asemakaavoittamisesta.

Kaupunginhallituksen aiemmin vuonna 2019 tekemän päätöksen mukaisesti vuokra-alueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon.

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa suostumuksensa ostotarjouksen mukaiseen vuokraoikeuden siirtoon. Ostotarjouksen tarjouksen tekijöiden on toimitettava allekirjoitettu kauppakirja ja tosite varainsiirtoveron maksamisesta kaupunginkansliaan 15.12.2025 mennessä vuokraoikeuden siirtomerkintöjä varten.

Vuokra-alueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon 30.4.2026 mennessä.

Asian käsittely

Iina Hedback ja Hanna Planting ilmoittivat olevansa esteellisiä asioissa 245 ja 246 ja poistuivat kokouksesta käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Simon Store piti pöytäkirjaa asioiden 245 ja 246 käsittelyn ajan.

Keskustelun aikana Sture Fjäder ehdotti Mikael Lindqvistin kannattamana asian palauttamista valmisteluun. Asiassa järjestetyssä äänestyksessä päätettiin (5/4) että asiaa ei palauteta valmisteluun.

Liite

- äänestyslista

Keskustelun aikana Sture Fjäder ehdotti, että vuokraoikeuden siirtoa ei hyväksytä. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Keskustelun aikana esittelijä muutti ehdotustaan siten, että ehdotukseen lisätään seuraava ehto: *Vuokra-alueen kulmapisteet tulee kaupungin toimesta merkitä maastoon 31.12.2025.*

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muutetun ehdotuksen mukaan. Sture Fjäder ilmoitti eriävän mielipiteen päätökseen.

Kaupunginhallitus	§ 246	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 311	03.11.2025

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 938
Maankäyttösihteeri Aki Uusitalo, 040 135 9287

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 311
5/10.00.02/2025

Asian jatkokäsittely.

Sture Fjäder on jättänyt oikaisuvaatimukset kaupunginhallituksen 15.9.2025 tekemiin päätöksiin § 245 ja §246.

Hän katsoo, että kaupunginhallitus on tehnyt päätökset ilman kunnollista oikeudellista selvitystä kaupungin oikeuksista ja velvollisuuksista koskien voimassa olevan vuokrasopimuksen tulkintaa. Hän kokee, että hänen oikeuttaan kaupunginhallituksen jäsenenä saada pyytämänsä tieto, on loukattu ja hän ei ole turvallisesti voinut ottaa kantaa kyseiseen asiaan. Näin ollen hän pyytää, että kaupunginhallitus ottaa asian uudelleen käsittelyyn ja hankkii oikeudellisen selvityksen vuokrasopimuksen kohdasta 6.3.

Toiseksi hän vaatii kaupunginhallituksen oikaisua siihen, että vuokrasopimuksen edelleen vuokraaminen kaupungille ei ole taloudellisesti kannattavaa, kun vuokratulo on vuodessa 2-3000 euroa. Kaupungin pitää ottaa alue kokonaan haltuunsa ja vuokrasopimuksen ehtojen mukaisesti lunastaa vuokrasopimukset kaupungille.

Hallituksen käsitteli kahta Hamnholmenin vuokraoikeuden siirtoasiaa 18.8.2025. Asia palautettiin lisäselvityksiä varten, koska hallitus halusi tarkemman selvityksen siitä, mitä muita vaihtoehtoja olisi kuin esitetty (että siirto hyväksytään), ja mitä ne oikeudellisesti ja faktisesti tarkoittaisivat. Hallitus ei edellyttänyt sellaista oikeudellista selvitystä, joka olisi pitänyt teettää ulkopuolisella juristilla. Yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen näkemys ei ole tässä ratkaiseva.

Kokouksessa 15.9.2025 asioiden uudelleen käsittelyn yhteydessä selvitettiin mm. miten vuokrasopimuksen kohta 6.3 tulee tulkita. ("Vuokranantajalla on oikeus asettua siirron saajan asemaan vuokraoikeuden siirron yhteydessä." ruotsiksi Arrendetagaren har rätt att inta transportmottagarens position i samband med transporten av arrenderätt), sekä muut vaihtoehdot asiassa etenemiseen.

Hamnholmenin pitkäaikaisten vuokrasopimusten käsittelyn yhteydessä on pöytäkirjassa (Kh 16.4.2018 § 87) maininta, että "Vapaa-ajan vuokrasopimuksiin ehdotetaan otettavaksi käyttöön ns. etuostomalli." Se tarkoittaa vuokraoikeuden ostajan aseman ottamista tilanteessa, jossa siirtoa ei hyväksytä ja tarkoittaa näin ollen kokonaisuutta, myös ostettua rakennusta. Vuokraoikeuttahan kaupungin ei itselleen tarvitse lunastaa, koska on vuokranantaja ja siten omistaa maan.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 246 15.09.2025
§ 311 03.11.2025

Lisäksi Sture Fjäderille on toimitettu sähköpostse hänen pyytämänsä asiakirjat käsittelyn aikana.

Oikaisuvaatimuksen johdosta todetaankin, että asian käsittelyn yhteydessä on ollut käytettävissä riittävät taustatiedot. Pyydetty lisäselvitys on asiassa annettu. Tätä tulee kaupunginhallituksen enemmistön kanta, voida jatkaa käsittelyä 15.9.2025 kokouksessa.

Fjäder pyytää myös oikaisua vuokran määrään. Päätöksen mukaan Hamnholmenin vuokrasopimukset ovat perustuneet A3-hintavyöhykkeen maapohjahintaan (tuolloin 0,954 e/m²/vuosi). Hamnholmenin lähialueella on A2-, A3- ja A4-hintavyöhykettä. Päätöksen yhteydessä A3-vyöhyke on arvioitu näistä soveltuvimmaksi. Tämän päätöksen on tehnyt silloinen kaupunginvaltuusto.

Todettakoon, että maanvuokralaissa (258/1966) 16 § mainitaan, että vuokranantajalla on oikeus saada vuokranmaksu tarkistetuksi, jos alueen käyttömahdollisuus olennaisesti lisääntyy asianosaisesta riippumattomasta syystä niin kuin luonnontapahtuma tai muun sellaisen syyn takia taikka kaavoituksesta tai muusta alueen käytöstä annettujen määräysten johdosta.

Ehdotus

Kaupunginhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Vuokrasopimuksen kohdan 6.3. tulkinta on selvitetty kaupunginhallitukselle kokouksessa 15.9.2025. Hallitus ei ollut eksplisiittisesti edellyttänyt ulkopuolisen juristin selvitystä asiassa. Yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen näkemys ei ole tässä ratkaiseva.

Vuokrataso perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen. Kaupunginhallituksella taas on toimivalta päättää, että vuokraoikeuden siirto hyväksytään. Todetaan myös, että kyseessä ei ole edelleenvuokraus, kaupunki on alueen maanomistaja.

Asian käsittely

Iina Hedback ja Hanna Planting ilmoittivat olevansa asiassa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Simon Store piti pöytäkirjaa asian käsittelyn ajan.

Keskusteltiin Sture Fjäderin esteellisyydestä.

Päätös

Keskustelun aikana Helena Lesch-Saarinen ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Päätöksenteon jälkeen kaupunginhallituksen puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginhallitus päätti yksimielisesti avata asian 311 uudelleen käsiteltäväksi.

Iina Hedback, Hanna Planting ja Sture Fjäder ilmoittivat olevansa asiassa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginjohtaja Simon Store piti pöytäkirjaa asian käsittelyn ajan.

Kaupunginhallitus	§ 246	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 311	03.11.2025

Keskustelun aikana esittelijä muutti päätösehdotusta kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Vuokrasopimuksen kohdan 6.3. tulkinta on selvitetty kaupunginhallitukselle kokouksessa 15.9.2025. Hallitus ei ollut eksplisiittisesti edellyttänyt ulkopuolisen juristin selvitystä asiassa. Yksittäisen kaupunginhallituksen jäsenen näkemys ei ole tässä ratkaiseva.

Vuokrataso perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen. Kaupunginhallituksella taas on toimivalta päättää, että vuokraoikeuden siirto hyväksytään. Todetaan myös, että kyseessä ei ole edelleenvuokraus, kaupunki on alueen maanomistaja.

Kaupunginhallitus päättää, että vuokraoikeuden siirto voidaan panna toimeen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

PäätösKaupunginhallitus päätti yksimielisesti muutetun ehdotuksen mukaan.

Lisätiedot Kaupunginjohtaja Simon Store, 040 135 9500
Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Liitteet

Numero	Otsikko
20	Liite Sijaintikartta Hamnholmen 2
21	Äänestyslista §:ään 246
22	Sture Fjäderin eriävä mielipide §:iin 245 ja § 246
23	OIKAISUVAATIMUS Hamnholmen
24	Oikaisuvaatimus koskien vuokraoikeuden siirtoa, Hamnholmen, § 245
25	Oikaisuvaatimus koskien vuokraoikeuden siirtoa, Hamnholmen, § 246

Oheismateriaali

- Otsikko
Kompletterande material Arrendekontrakt Hamnholmen 2
Oheismateriaali Ostotarjous Hamnholmen 2
Oheismateriaali Ote räsistodistuksesta Hamnholmen 2
Asianosaisten lausunto Hamnholmen

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisu Koverharin ja Lappohjan yleiskaavasta jätettyjen valitusten johdosta

Kaupunginhallitus 04.11.2024 § 258

KH 16.05.2016 § 118

Hangon kaupunki on ostanut joulukuussa 2014 FNsteel Oy Ab:n konkurssipesältä maa- ja vesialueita n. 665 ha, josta vesialuetta n. 120 ha. Alueeseen sisältyy mm. entinen teollisuussatama, mutta ei varsinainen tehdasalue, joka on edelleen konkurssipesän omistuksessa.

Koverharin tehdasalueella on käynnissä asemakaavatyö, joka on edennyt ehdotusvaiheeseen.

Osana tätä kaavatyötä järjestettiin lokakuussa sisäinen työpaja, jossa hahmoteltiin maankäyttöä laajemmin. Sen pohjalta syntyi rakennemalli, jota voidaan käyttää lähtökohtana yleiskaavatyössä.

Ehdotettu yleiskaava-alue käsittää kaupungin joulukuussa ostamat alueet pääosin, Lappohjan taajaman ja sen pohjoispuolella olevan alueen kiinteistöstä Borgars (78-405-2-254) voimassa olevan Hankoniemen yleiskaavan rajaan saakka, Hankoniementien eteläpuoliset maa-alueet kaupungin rajaan saakka sekä vesialuetta. Kaava-alueeseen myös sisältyy Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistama alue sekä ViskoTeepakin teollisuusalue. Alue on kooltaan n. 13,5 km².

Kaavoituksen tavoitteena on järjestää alueen käyttö ja rakentaminen niin, että sillä tuetaan ja vahvistetaan sataman toimintaedellytyksiä ja siihen liittyvän teollisuuden sijoittumista alueelle. Tämä edellyttää liikennejärjestelyjä ja teknisen huollon suunnittelua. Alueen pohjoisosaan jätetään riittävän laaja ekologinen käytävä. Kaavoituksessa tulee käsiteltäväksi myös alueen luonto- ja suojeluarvot sekä virkistyskäyttö. Asuminen ja palvelut sijoitetaan pääosin Lappohjan taajamaan.

/

Liiteluettelo:

- Yleiskaava-alueen alustava raja
- Rakennemalli 14.10.2015

/

Oheismateriaali:

- Koverhar-työpajan 14.10.2015 tulokset

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää käynnistää yleiskaavoituksen liitekartalle rajatulla alueella. Alue voi jonkin verran muuttua/tarkentua kaavoitustyön kuluessa.

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Ympäristölautakuntaa kehoitetaan ottamaan hanke kaavoitusohjelmaan ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin hankkeen eteenpäin viemiseksi. Kaavatyö voidaan kilpailuttaa ja toteuttaa konsulttityönä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

YMP 14.09.2016 § 130

Maankäyttöosasto on pyytänyt tarjouksia Koverharin yleiskaavan laatimiseksi. Tarjouspyyntö julkaistiin HILMA-palvelussa ja tarjousten jättöaika päättyi 23.8.2016. Tarjouksia saatiin 6 kpl.

Taustamateriaalia:

- Tarjouspyyntö 6.7.2016
- Tarjoukset nähtävillä kokouksessa, minkä lisäksi lautakunnan jäsenet voivat tutustua niihin teknisessä ja ympäristövirastossa ennen kokousta

Ehdotus (Luukkonen) Esitellään kokouksessa.

Asian käsittely Kaupungingeodeetti selosti tarjouskilpailutilannetta. Hankintamenettely jatkuu, asiaan palataan seuraavassa kokouksessa.

Päätös Asia palautettiin.

Lisätiedot Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

YMP 12.10.2016 § 146

399/2014

Määräaikaan mennessä saaduista kuudesta tarjouksesta kaksi ei täytä tarjouspyynnön vaatimuksia.

/

Liitteet:

- Tarjouspyyntö 6.7.2016
- Tarjousten avauspöytäkirja
- Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden vertailu
- Tarjousten arvotus

Taustamateriaali:

- Tarjoukset nähtävillä kokouksessa, minkä lisäksi lautakunnan jäsenet voivat tutustua niihin teknisessä ja ympäristövirastossa ennen kokousta

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Ehdotus (Luukkonen)

Ympäristölautakunta päättää

1. hylätä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n sekä Sweco Ympäristö Oy / Länsi-Suomen tarjoukset tarjouspyynnön vastaisina. Tarjouksissa esitetyt työaika-arviot ovat epärealistisia sekä työohjelmat puutteellisia erityisesti selvitysten osalta.
2. valita A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n Koverharin yleiskaavan kaavakonsultiksi. Tarjous on kokonaistaloudellisesti edullisin, kun huomioidaan hinta ja laatu tarjouspyynnön mukaisesti.

Pykälä tarkistetaan välittömästi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin ja pykälä tarkistettiin välittömästi.

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

YMP 25.01.2017 § 14

399/2014

Koverharin yleiskaavoituksesta järjestettiin viranomaisneuvottelu 10.1.2017.

Kaavakonsultti on laatinut hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman, jossa on otettu huomioon viranomaisneuvottelussa esiin tulleet näkemykset.

/

Liitte:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 25.1.2017

Ehdotus (Luukkonen)

Ympäristölautakunta päättää hyväksyä osallistumis- ja arviointisuunnitelman per 18.1.2017. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa pidetään nähtävillä teknisessä ja ympäristövirastossa koko kaavoitustyön ajan. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa hankkeen edetessä.

Kaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta tiedotetaan kuuluttamalla.

Asian käsittely

Johan Wikström ja Risto Alén ilmoittivat olevansa esteellisiä (yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Yrjö Sahlstedt ehdotti että yleiskaavan nimi muutetaan muotoon Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava. Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Ehdotus sekä nimenmuutos hyväksyttiin.

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

YMP 01.02.2018 § 2

Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava on edennyt luonnosvaiheeseen.

Yleiskaavasta järjestettiin yleisölle avoin keskustelu- ja työpajatilaisuus Lappohjassa 9.3.2017. Tilaisuuteen osallistui reilu 40 henkilöä.

Arkeologinen selvitys valmistui ja siitä pidettiin neuvottelu museoviranomaisten kanssa huhtikuun alussa. Kaava-alueelta on laadittu myös kattava luontoinventointi ja rakennetun kulttuuriympäristön inventointi lähinnä Lappohjan taajaman alueella. Koverharin asemakaavaa varten laadittuja hydrogeologisia selvityksiä on hyödynnetty.

Kaavaluonnoksen ratkaisusta keskusteltiin kaupunginvaltuutetuille, kaupunginhallituksen ja ympäristölautakunnan jäsenille järjestetyssä iltakoulussa 9.1.2018.

Yleiskaavaluonnoksessa on esitetty eri toimintojen ja maankäyttömuotojen sijoittuminen sekä huomioon otettavat suojelu- ja luontoarvot. Yksityiskohtaisia kaavamääräyksiä tai osa-aluearajauksia ei tässä vaiheessa vielä ole.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitetään tarpeellisin osin.

/

Liitteenä

- Kaavaluonnos 24.1.2018
- Korjattu kaavaluonnos 01.02.2018
- Kaavaselostus 01.02.2018
- Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma 01.02.2018

Oheismateriaali

- Arkeologinen selvitys
- Luontoinventointi – EI JULKINEN
- Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi
- Koverharin hydrogeologiset tutkimukset 12/2017

Ehdotus (Luukkonen)

Ympäristölautakunta tutustuu laadittuun Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaluonnokseen ja päättää asettaa sen julkisesti nähtäville MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti tekniseen ja ympäristövirastoon.

Luonnoksesta ja sen yhteydessä laadittujen selvitysten riittävydestä pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Asian käsittely

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä muutti ehdotustaan, siten että: esityslistan liitteenä olevaan yleiskaavakarttaan tehdään ennen nähtäville asettamista seuraavat muutokset/lisäykset:

- Osa ranta-alueesta Koverharin sataman ja Lappohjan taajaman välillä muutetaan viheralueeksi maakuntakaavan mukaisesti.
- Rautatien sähköistystä varten tarvittavalle sähköasemalle merkitään varaus kaava-alueen länsireunaan.
- Kaava-alueen itäreunaan merkitään nykyisin voimassa olevan yleiskaavan mukainen asuinalue.
- Merkitään (polku)yhteystarve rantaa pitkin Raaseporin puolelle kaava-alueen itäreunaan.

Ympäristölautakunta päättää asettaa em. tavalla muutetun Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavan julkisesti nähtäville MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti tekniseen ja ympäristövirastoon.

Luonnoksesta ja yhteydessä laadittujen selvitysten riittävydestä pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta ja viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Päätös

Muutosehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

YMP 19.06.2018 § 100

Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaluonnos on ollut julkisesti nähtävillä 5.3. – 5.4.2018 välisen ajan. Valmisteluvaiheessa jätettiin yhteensä 9 mielipidettä.

Lausunto pyydettiin oheisen lausuntopyynnön jakelun lisäksi myös Suomen Metsäkeskuskelta. Lausuntoja saapui 19 kpl.

Yleiskaavasta järjestettiin yleisölle avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus Lappohjassa 22.3.2018.

Rakennusinventoinnin tuloksista lähetettiin kirjeitse tieto siinä mukana olleiden kiinteistöjen omistajille huhtikuussa.

Kaupungingeodeetti on yhdessä kaavakonsultin kanssa laatinut ehdotuksen vastineiksi lausuntoihin ja mielipiteisiin.

/

Liitteenä

-Ehdotus vastineiksi lausuntoihin ja mielipiteisiin 8.6.2018

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

-Lausuntopyyntö 13.2.2018

-Kirje rakennusinventointikohteiden omistajille

Ehdotus (Luukkonen) Ympäristölautakunta hyväksyy annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet sekä niissä esitetyt toimenpiteet.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.
Vastineita täydennetään tarpeellisin osin myöhemmin.

Lisätiedot Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

YMP 28.05.2020 § 81

Yleiskaavatyössä kaavan laatijana toiminut arkkitehti Sini Suontausta on vaihtanut työnantajaa. A-Insinöörit esittää, että kaavan laatijana jatkaisi arkkitehti Johanna Närhi, CV liitteenä.

/

Liite

- CV, arkkitehti Johanna Närhi

Ehdotus (Luukkonen) Ympäristölautakunta hyväksyy, että kaavan laatijana jatkaa arkkitehti Johanna Närhi/ A-Insinöörit Civil Oy.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

YMP 10.12.2020 § 182

Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaan liittyen on laadittu hulevesiselvitys ja siihen liittyvä hallintasuunnitelma sekä liikenneselvitys.

Liikenneselvityksen pohjalta syntyi tarve tarkempaa tieyhteysanalyysiin ja yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen ja Hangon sataman kanssa päädyttiin laatimaan tieyhteyteen liittyen toimenpideselvitys.

On myös arvioitu tarkasteluun valittujen tieyhteyksien pohjavesivaikutuksia sekä tielinjausten vaikutuksia maankäyttöön.

Kaavasta järjestettiin viranomaisten työneuvottelu kesäkuussa 2019.

/

Liitteenä

- Muistio, viranomaisten työneuvottelu 14.6.2020
- Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavan hulevesiselvitys

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

- Liikenneselvitys
- Koverharin tieyhteyden toimenpideselvitys, raportti ja liitteet
- Pohjavesiolosuhteiden vaikutukset tieratkaisuihin ja yleiskaavaan
- Eri tielinjausvaihtoehtojen vaikutusten arviointi

Oheismateriaali

- Yhteenveto lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastineet

Lisää kaavaan liittyvää materiaalia löytyy kaupungin kotisivuilta

[Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava - Hanko](#)

Ehdotus (Luukkonen) Ympäristölautakunta tutustuu tehtyihin selvityksiin ja vaikutusarviointeihin. Lautakunta käy lähetekeskustelun kaavaehdotusratkaisusta ja palauttaa asian asiakirjojen laatimista/viimeistelyä varten.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

YMP 28.01.2021 § 3

Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaan liittyen pidettiin viranomaisten työneuvottelu 13.1.2021.

Saadun palautteen, selvitysten ja neuvottelun pohjalta on laadittu yleiskaavaehdotus. Kaava ei ohjaa rakentamista MRL 44 § tai MRL 72 tarkoittamalla tavalla.

/

Liitteenä

- Yleiskaavaehdotus
- Kaavaselostus

Lisää liitemateriaalia löytyy

http://www.hanko.fi/koverharjalappohja_yk_materiaalit

Lisää kaavaan liittyvää materiaalia löytyy kaupungin kotisivuilta
Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava - Hanko

Ehdotus (Luukkonen) Ympäristölautakunta tutustuu laadittuun Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaehdotukseen ja päättää ehdottaa kaupunginhallitukselle, että

- se asettaa yleiskaavaehdotuksen julkisesti nähtäville tekniseen ja ympäristövirastoon sekä kaupungin kotisivuille vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n sekä MRA 19 §:n mukaisesti

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

- kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Asian käsittely Keskustelun aikana Björn Peltonen ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun muutamia lisätarkistuksia varten. Asiaa kannatettiin yleisesti.

Päätös Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun käsiteltäväksi kokouksessa 11.2.2021.

Lisätiedot Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

YMP 11.02.2021 § 32

Kaava-aineistoon on tehty joitain muutoksia lautakunnassa käydyssä keskustelun pohjalta.

/

Liitteenä

- Yleiskaavaehdotus
- Kaavaselostus
- päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma
-

Lisää liite- ja oheismateriaalia löytyy

http://www.hanko.fi/koverharjalappohja_yk_materiaalit

Lisää kaavaan liittyvää muuta materiaalia löytyy kaupungin kotisivuilta [Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava - Hanko](#)

Ehdotus (Luukkonen) Ympäristölautakunta tutustuu laadittuun Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaehdotukseen ja päättää ehdottaa kaupunginhallitukselle, että

- se asettaa yleiskaavaehdotuksen julkisesti nähtäville tekniseen ja ympäristövirastoon sekä kaupungin kotisivuille vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n sekä MRA 19 §:n mukaisesti
- kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Asian käsittely Esittelijä muutti ehdotustaan niin, että

- yleismääräyksistä poistetaan
- Yleismääräykseen lisätään: ” Alueelle saa sijoittaa kaasutankkaus- ja sähkölatausasemiamia”

Rolf Nyström ehdotti, että M-alue rautatien eteläpuolella ja asuinalueen pohjoispuolella (PL-1 – aluevarauksen ja Satamatien välissä) muutetaan

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

suojaviheralueeksi (EV) sekä M-alueet rautatien eteläpuolella kaava-alueen itäosassa VL-alueiksi. Ehdotusta ei kannatettu.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Lisätiedot Kaupungeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

KH 01.03.2021 § 51

Kaava-aineistoon on tehty ympäristölautakunnan päättämät muutokset. Samalla on ruotsinkielistä tekstiasua hieman paranneltu ja kaavamääräysten ulkoasua selkeytetty.

/

Liitteenä

- Yleiskaavaehdotus
- Kaavaselostus
- Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Lisää liite- ja oheismateriaalia löytyy
http://www.hanko.fi/koverharjalappohja_yk_materiaalit

Lisää kaavaan liittyvää muuta materiaalia löytyy kaupungin kotisivuilta
Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava - Hanko

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää asettaa Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaehdotuksen julkisesti nähtäville tekniseen ja ympäristövirastoon sekä kaupungin kotisivuille vähintään 30 päivän ajaksi MRL 65 §:n sekä MRA 19 §:n mukaisesti. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot ainakin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainituilta viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Asian käsittely Kaupungeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen informoi asiasta tarkemmin kaupunginhallituksen kokouksessa.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 31.1.2022

Asian jatkokäsittely.

Yleiskaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 12.4. – 12.5.2021. Kaavaehdotuksesta annettiin 18 lausuntoa ja jätettiin 4 muistutusta.

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Kaupungingeodeetti on yhdessä kaavakonsultin kanssa laatinut vastineet jätettyyn palautteeseen. Lausuntojen ja muistutusten sisältö, vastineet niihin ja palautteen johdosta ehdotetut toimenpiteet on koottu oheiseen taulukkoon.

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 14.10.2021.

Esitettyjä toimenpiteitä ovat mm.

- pohjaveden havaintoputkien asentaminen tielinjauksen läheisyyteen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa
- suunnitellun tielinjauksen ja radan ylityskohdan tarkistaminen
- pohjavesialueen rajan merkitseminen kaavaan
- liikenneselvityksen täydentäminen sataman tarkentuneilla liikennearvioilla
- Natura-tarvearvioinnin täydentäminen
- rautatieaseman ja seitsemän muun kohteen lisääminen rakennussuojelukohteeksi
- melun ja tärinän huomioon ottamisen lisääminen yleismääräyksiin
- ilmastovaikutusten arvioinnin tarkentaminen
- kaavakartan korjaaminen liittyen Krogarsin tasoristeykseen.

Kaavamääräyksiä täsmennetään. Selostusta täydennetään mm. kaupungin ilmastotavoitteilla ja HINKU-kriteereillä, maininnalla Hanko-Hyvinkää – radan sähköistyksestä, suojelukohteiden valintakriteereillä sekä pohjavesialueisiin liittyen.

/

Liitteenä

- Vastineet saatuun palautteeseen 4.1.2022
- Viranomaisneuvottelun 14.10.2021 muistio

Lisää kaavaan liittyvää materiaalia löytyy kaupungin kotisivuilta Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava - Hanko

Ehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy Koverharin ja Lappohja yleiskaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen laaditut vastineet ja niissä esitetyt toimenpiteet.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Lisätiedot	Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Viranomaisneuvottelussa sovitun pohjalta on laadittu Natura- arvion tarveharkinta ja ekologisten yhteyksien selvitys. Puolustusvoimat on ottanut kantaa kaavaehdotukseen kesällä 2024.

Vastineisiin esitetään joitain tarkennuksia tehtyjen selvitysten ja käytyjen keskustelujen perusteella.

Liitteenä

- Tarkennetut vastineet saatuun palautteeseen 29.10.2024

Lisää kaavaan liittyvää materiaalia löytyy kaupungin kotisivuilta

[Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava - Hangon kaupunki](#)

Ehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy tarkistettut vastineet Koverharin ja Lappohja yleiskaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen ja niissä esitetyt toimenpiteet.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Lisätiedot	Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 296

Kaavamateriaali on viimeistely hyväksymiskäsittelyyn. Ampumaradan osalta on päädytty ratkaisuun, että se merkitään väistyvällä merkinnällä EA/MY-1, jolloin ampumaratatoiminnan päättyessä alueesta tulee osa ympäröivää MY-1 aluetta. Mahdollisuus toteuttaa ampumarata on lisätty M-2 – alueen merkintään. Kahdeksan lisätyn rakennussuojelukohteen omistajia on informoitu kirjeitse 14.11.2024.

Liitteenä

- Yleiskaavakartta määräysineen 2.12.2024
- Kaavaselostus 2.12.2024

Lisää kaavaan liittyvää materiaalia löytyy kaupungin kotisivuilta Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava - Hangon kaupunki sekä luottamushenkilöille aiemmin toimitetun linkin ja salasanan takana.

Ehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Koverharin ja Lappohja yleiskaavan kaavaselostuksen sekä kaavakartan määräysineen per 2.12.2024.
Asian käsittely	Keskustelun aikana esittelijä täydensi ehdotustaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Lappohjan taajaman alueella olevat M-2-merkinnällä olevat alueet merkitään kaavakarttaan merkinnällä M-3, jonka kaavamääräys kuuluu seuraavasti: Maa- ja metsätalousvaltainen alue. Alueen tulee toimia osana maakunnallisesti merkittävää ekologista yhteyttä.

Lappohjan taajaman osalta tulevien asemakaavoitusten tavoitteena tulee olla asukasmäärän kasvattaminen 1500 asukkaaseen.

Päätös Kaupunginhallitus päätti muutetun ehdotuksen mukaan.

Lisätiedot Kaupungeideetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginvaltuusto 10.12.2024 § 74

Liitteenä

- Yleiskaavakartta määräysineen 2.12.2024
- Kaavaselostus 2.12.2024

Ehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Koverharin ja Lappohja yleiskaavan kaavaselostuksen sekä kaavakartan määräysineen per 2.12.2024.

Lappohjan taajaman alueella olevat M-2-merkinnällä olevat alueet merkitään kaavakarttaan merkinnällä M-3, jonka kaavamääräys kuuluu seuraavasti: Maa- ja metsätalousvaltainen alue. Alueen tulee toimia osana maakunnallisesti merkittävää ekologista yhteyttä. Lappohjan taajaman osalta tulevien asemakaavoitusten tavoitteena tulee olla asukasmäärän kasvattaminen 1500 asukkaaseen.

Päätös **Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti hyväksyä Koverharin ja Lappohjanyleiskaavan kaavaselostukse sekä kaavakartan määräysin per 2.12.2024.**

Lisätiedot Kaupungeideetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281

Kaupunginhallitus 31.03.2025 § 78

Asian jatkokäsittely

Hangon ympäristöyhdistys ry sekä Lappohjan Luonto ry, Sjömansro Ab Oy ja Ari Kapanen yhteisesti ovat jättäneet Helsingin hallinto-oikeuteen valitukset

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

kaupunginvaltuuston 10.12.2024 § 74 tekemästä päätöksestä. Kyseisellä päätöksellä kaupunginvaltuusto hyväksyi Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavan.

Hallinto-oikeus on myöntänyt lisääikaa lausunnon antamiselle 3.4.2025 saakka.

Hangon ympäristöyhdistys katsoo valituksessaan, että

- Hangon kaupunginvaltuuston päätös yleiskaavan hyväksymisestä on kumottava ja kaupunginvaltuuston päätös on asetettava täytäntöönpanokieltoon

Yhdistys perustelee valitustaan mm. sillä, että

- ympäristövaikutusten arviointi on ollut puutteellista
- ettei yleiskaavassa ole riittävällä tavalla huomioitu voimassa olevaa maakuntakaavaa eikä sen mahdollisia ympäristöllisiä ristiriitaisuuksia
- kuntalaisille ja ympäristöyhdistykselle ei ole annettu riittävästi aikaa perehtyä kaavan selvityksiin ja kaavaprosessiin, varsinkin kuin lähes puolet ajasta kului joulun ja uudenvuodenviettoon
- yleiskaava ei riittävästi turvaa ekologisia yhteyksiä ja suojele ekologisia arvoja
- kaavassa ei ole esitetty riittäviä pohjaveden suojelutoimenpiteitä
- yleiskaavaa sekä muita alueen lupia olisi pitänyt käsitellä kokonaisuutena

Lappohjan Luonto ry, Sjömansro Ab Oy ja Ari Kapanen vaativat yhteisesti jätetyssä valituksessaan

- Helsingin hallinto-oikeutta kokonaan kumoamaan Hangon kaupunginvaltuuston 10.12.2024 tekemän hyväksymispäätöksen Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaa koskien
- että hallinto-oikeus päättäisi yleiskaavan täytäntöönpanokiellosta siihen asti kuin valitus on lainvoimaisesti ratkaisu
- Hangon kaupunkia korvaamaan aiheutuneet oikeidenkäyntikulut

Lappohjan Luonto ry, Sjömansro Ab Oy ja Ari Kapanen perustelevat valitustaan mm. sillä, että

- yleiskaavaa varten tilatut raportit ja selvitykset ovat pääosin vanhentuneet; Lappohjan asukkailla on ollut mahdollisuus vaikuttaa kaavan valmisteluun viimeksi 9.3.2017. Käytännössä yleiskaava ei vastaa alueiden käyttöön liittyvää muuttunutta tilannetta.
- yleiskaavassa on merkittävä virhe rakennussuojeluun liittyen
- yleiskaava on uuden rakennuslain ja perustuslain vastainen

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

merenpohjan ainutlaatuisten lähdealueiden suojelua ei ole huomioitu yleiskaavassa

- vaikutus eläinpopulaatioon on radikaali, yhteisvaikutuksia ei ole selvitetty
- yleiskaavan toteuttaminen edellyttää laajoja metsähakkuita
- satamatoiminnan vaikutuksia pohjaveteen ei ole huomioitu
- yleiskaava on maakuntakaavan vastainen
- yleiskaava on ympäristönsuojelulain vastainen

Liiteluettelo:

- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 6.2.2025

Ehdotus

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Yleiskaavan tavoitteista ja sen suhteesta maakuntakaavaan

Kaavaselostuksessa todetaan suunnittelualueen yleiskaavoituksen tavoitteena olevan tukea ja vahvistaa sataman toimintaedellytyksiä ja siihen liittyvän teollisuuden sijoittumista alueelle.

Kaavassa huomioidaan virkistyskäyttö, ekologinen käytävä sekä luonto- ja suojeluarvot. Asuminen ja palvelut sijoitetaan pääosin Lappohjan taajamaan.

Uusimaa 2050 – maakuntakaava on saanut lainvoiman 13.3.2023 ja se on ollut ohjeena Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavan laadinnalle. Maakuntakaavassa Koverhariin on osoitettu tuotanto- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue (harmaa ympyrä) sekä Koverharin satama (ankkuri).

Valtatien eteläpuolelle on osoitettu viheryhteystarve valtatie suuntaisesti ja Lappohjan ja Koverharin välille valtieltä rantaan. Rantaan on osoitettu virkistysaluetta ja luonnonsuojelualuetta, Lappohjan taajamaan palvelukeskittymä. Puolustusvoimien melualue ulottuu nyt osayleiskaavoitettavan alueen eteläosiin.

Hangon kaupungin näkemyksen mukaan Koverharin ja Lappohja alueen yleiskaavan ratkaisut eivät ole ristiriidassa maakuntakaavan ja sen ohjausvaikutuksen kanssa. MRL 35 §:n mukaisesti yleiskaavan tarkoituksena on yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Yleiskaavaa laadittaessa on MRL 39 §:n mukaan

- siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus edellyttävät –selvitettävä ja otettava huomioon seuraavat seikat:

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
3. asuminen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
7. ympäristöhaittojen vähentäminen;
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Nämä em. seikat on otettu yleiskaavassa huomioon kaavan tavoiteasettelun painotusten mukaisesti.

Luontoselvityksestä ja ympäristövaikutusten arviointi

Viranomaisneuvotteluissa tai vastuuviranomaisten lausunnoissa ei ole tullut esiin luontoselvityksen vanhentuneisuus tai virheellisyys. ELY-keskus on edellyttänyt Natura-arvion tarveharkinnan laatimista ja Uudenmaan liitto Ekologisten yhteyksien selvitystä. Nämä kummatkin on laadittu, viranomaisten toimesta hyväksytty ja olleet päätöksentekijöiden käytettävissä päätöstä tehtäessä. Pöytäkirjasta käy ilmi, että selvitykset on tehty ja ne olisi kuka vaan voinut pyydettäessä saada katsottavaksi. Herkkää luontotietoa sisältävät dokumentit eivät välttämättä ole ns. nettijulkisia.

Yleiskaavatasolla on mahdoton selvittää kaikkia eri käyttömuotoja ja niiden vaikutuksia, jotka TY – 1 - kaavamerkintä mahdollistaa.

Teollisuusalueet edellyttävätkin toteutuakseen asemakaavaa, joka ohjaa maankäyttöä yksityiskohtaisemmin, ja jonka laatimisen yhteydessä vaikutukset

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

selvitetään ja arvioidaan sen kaavatason edellyttämällä tarkkuudella. Tämä koskee niin ympäristövaikutuksia yleisesti kuin liikenteestä aiheutuvia ja/tai pohjaveteen kohdistuvia vaikutuksia.

Yleiskaava ohjaa maankäyttöä vain sillä alueella, jolle se laaditaan. On mahdoton ennakoida kaikkia lähialueella, kaava-alueen ulkopuolella tapahtuvia sinänsä lainmukaisia toimia, kuten hakkuita. Ilman kaavaa voi hakkuita toteuttaa metsänkäyttöilmoituksella.

Kaava-alueeseen on jätetty M- ja VL-alueita varmistamaan riittävän viherkäytävien muodostaman ekologisen verkoston. Tämä on selvityksissä todettu. Lisäksi TY-1 kaavamääräyksessä todetaan, että alueella on mahdollisuuksien mukaan suosittava viherratkaisuja, jotka tukevat hulevesien käsittelyä, muuta ilmastomuutokseen sopeutumista sekä ekologista kytkeytyvyyttä ympäristöön.

Näitä alueita asemakaavoitettaessa on mahdollista silloin ajankohtaisten selvitysten perusteella osoittaa tarvittaessa viherkäytäviä, lähivirkistysalueita tai suojavihervyöhykkeitä myös TY-alueen sisälle. Yleiskaavamerkintä osoittaa vain alueen pääkäyttötarkoituksen. Lisäksi hyväksytyssä yleiskaavassa on Viskontien eteläpuoleiset alueet merkitty M-alueiksi. Nämä alueet olivat vielä kaavaehdotuksessa TY-alueita.

Merenpohjan lähteitä ei ole erikseen huomioitu yleiskaavassa. Ne sijoittuvat Narura-alueelle. Satamatoimintaan liittyvät laajennus- ja/tai ruoppaustyöt edellyttävät aina YVA-menettelyä, jossa lähteet tarpeellisin osin otetaan tarkasteluun. Yleiskaavan satamavaraus noudattaa voimassa olevan asemakaavan aluerajausta ja käyttötarkoituksimerkintää.

Yleiskaavan liittyen on laadittu ilmastovaikutusten arviointi.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Rakennetun kulttuuriympäristön ja rakennussuojelun ratkaisut perustuvat v. 2017 tehtyyn Rakennetun ympäristön inventointiin. Länsi-Uudenmaan museo on todennut lausunnossaan yleiskaavaehdotuksesta, että "vinorasterimerkinnällä on kaavaehdotuksessa osoitettu ne rakennetun kulttuuriympäristön alueet, jotka on arvotettu inventoinnissa kyläkuvallisesti arvokkaiksi ja säilytettäväksi.

Alueiden rajaukset ovat "Lappohjan rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin" mukaiset. Alueita osoittavan vinorasterimerkinnän määräystekstiin voisi lisätä maininnan, jonka mukaan alueen vanha, inventoinnissa historiallisesti ja rakennushistoriallisesti huomioitu arvokas rakennuskanta tulee säilyttää /pyrkä ensisijaisesti säilyttämään. Lisäys olisi perusteltu etenkin, jos kaikille

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

inventoinnissa arvokkaiksi osoitetuille kohteille ei lisätä erillistä suojelumerkintää.”

Yksittäisten rakennusten suojelu perustuu kahta kohdetta lukuun ottamatta em. inventointiin. Näiden kahden suojelu (jotka ovat kaavakartalla ilman indeksimerkintää) perustuu Lappohjan ranta-alueiden asemakaavan yhteydessä tehtyyn rakennuskannan arvottamiseen ja siitä on maininta kaavaselostuksessa sivulla 33.

Länsi-Uudenmaan museo vastuumuseona on pitänyt tärkeänä, että myös nämä kaksi kohdetta ovat yleiskaavassa mukana.

Pohjavesialue

Kaupungin tavoitteena on huolehtia vedenoton mahdollisuuksista alueella tulevaisuudessakin ja myös hyödyntää alueella olevia runsaita pohjavesivaroja. Pohjaveden suojelu edellyttää tarkempia tutkimuksia jatkosuunnittelussa, kun korttelialueiden, katujen ja rakentamisen sijainti ja alueen käytön tehokkuus tarkentuvat ja kohdentuvat yleiskaavatasoa tarkemmin.

Yleiskaava itsessään ei lisää sataman toimintaa. Satama-alue on olemassa jo voimassa olevassa asemakaavassa; yleiskaavan ja asemakaavan aluevaraukset vastaavat toisiaan. Nyt liikenne sinne kulkee pääasiassa Viskontietä ja Koverharintietä pitkin, jotka kummatkin ovat ilman pohjavesisuojauksia.

Yleiskaavassa on varaus uudelle tielinjaukselle satamasta VT25:lle. Sen linjauksen määrittelemiseksi on tehty toimenpideselvitys, selvitys pohjavesiolosuhteiden vaikutuksista tieraikaisvaihtoehtoihin sekä pohjaveden pinnan mittauksia. Lisäksi liittymiskohta VT25:lle on linjattu niin, että se sijoittuu riittävän kauaksi vedenottamon suoja-alueelta. Tämä tielinjaus on tarkoitus toteuttaa pohjavesisuojeuttuna, jolloin liikenteen negatiiviset vaikutukset alueella vähenevät. Satamaan kulkee myös junaraide, jonka käyttöä on mahdollista tulevaisuudessa lisätä. Yleiskaavassa on pohjavesialue huomioitu myös kaavamääräyksin.

Vuorovaikutus kaavoitusprosessin aikana

o Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 16.5.2016 § 118 käynnistää alueen yleiskaavoituksen.

o Aloitustaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 10.1.2017.

o Yleiskaavan vireilletulosta kuulutettiin 6.2.2017.

o Osallistumis- ja arviointisuunnitelman on ollut nähtävillä 13.2.2017 alkaen.

o Valmisteluvaiheessa pidettiin keskustelu- ja työpajatilaisuus 9.3.2017.

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

o Kaavaluonnos on ollut nähtävillä keväällä 2018.

o Lausunnot pyydettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti myös Hangon ympäristöyhdistykseltä.

o Luonnosvaiheen palautteista ja selvitystarpeista on järjestetty viranomaistyöneuvottelu 14.6.2019.

o Alustavasta osayleiskaavaehdotuksesta on järjestetty viranomaistyöneuvottelu 13.1.2021 (tilannekatsaus).

o Kaavaehdotus oli nähtävillä 12.4.-12.5.2021 välisen ajan.

o Lausunnot pyydettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti myös Hangon ympäristöyhdistykseltä.

o Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu on järjestetty 14.10.2021.

o Natura-tarveharkinnasta on järjestetty viranomaistyöneuvottelu 28.11.2022 ja lisäksi Natura-tarvearviontia ja pohjavesiasioita on käsitelty kaupungin ja ELY-keskuksen välisessä yhteisneuvottelussa 27.9.2023.

o Ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä on järjestetty viranomaistyöneuvottelu 14.12.2023.

o Ennen yleiskaavan hyväksymiskäsittelyä järjestettiin 7.11.2024 päätöksen tekijöille verkkotilaisuus, jossa esiteltiin kaavaprosessia, sen eri vaiheitten aineistoja ja hyväksyttäväksi ehdotetun yleiskaavan ratkaisuja.

o Yleiskaava hyväksyttiin Hangon kaupunginvaltuustossa 10.12.2024.

Muutoksenhakua ohjaa kuntalain säädökset ja se alkaa pöytäkirjan nähtäville asettamisen ajankohdasta (mistä on määräykset hallintosäännössä), eikä siihen voi kunta erikseen vaikuttaa.

Suhde lainsäädäntöön

Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaan ja sen laadintaprosessiin ei sovelleta ns. uutta rakentamislakia. Vuoden alussa voimaan tulleen Alueidenkäyttölain siirtymäsäännöksen nojalla lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen sen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Yleiskaava hyväksyttiin vuoden 2024 puolella, joten siihen on tullut soveltaa MRL:n säännöksiä ja sitä tulee arvioida sen pohjalta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 3 §:ssä todetaan, että ko. lain mukaiset alueiden käyttöä koskevat tavoitteet ja suunnitelmat on, siten kuin erikseen säädetään, otettava huomioon suunniteltaessa ja päätettäessä muun lainsäädännön nojalla ympäristön käytön järjestämisestä.

Ympäristönsuojelulakia taas sovelletaan teolliseen ja muuhun toimintaan, josta aiheutuu tai saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista sekä myös toimintaan, jossa syntyy jätettä, sekä jätteen käsittelyyn.

MRL 197 §:ssä määrätään MRL:n suhteesta muuhun lainsäädäntöön, eikä siinä erikseen mainita ympäristönsuojelulakia. Tosin kaavamääräyksissä on otettu

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

huomioon ympäristönsuojelulaki tarpeellisessa määrin.

Yhteenvedo

Hangon kaupunki haluaa vielä korostaa, että yleiskaava tarkoituksena on yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaavan A-1 -, APL-1 sekä TY- alueet on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi, jolloin vaikutukset selvitetään ja arvioidaan sen kaavatason mukaisesti, ja maankäyttöratkaisut niiden osalta tarkentuvat. Vuorovaikutus on yleiskaavaa laadittaessa hoidettu lain edellyttämällä tavalla ja osallisilla on ollut mahdollisuus osallistumiseen kaavaprosessin aikana. Viranomaisyhteistyö on ollut laajaa ja tiivistä. Sektoriviranomaiset ovat katsoneet Koverharin ja Lappohjan yleiskaavaa varten laaditut selvitykset riittäviksi ja kaavaratkaisun hyväksyttäväksi. Yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Lain yleistä tavoitetta, kaavan sisältö- ja prosessin edellyttämiä vaatimuksia on kaavaprosessin aikana tarkoin noudatettu. Valitukset tulee näin ollen perusteettomina kokonaisuudessaan hylätä. Lausunnon oheen liitetään pyydetty asiakirjat.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 312
526/10.02.01/2023

Asian jatkokäsittely.

Helsingin hallinto-oikeus on antanut päätöksen 22.10.2025 Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavaa koskevien valitusten johdosta.

Hallinto-oikeus on kumonnut Hangon kaupunginvaltuuston 10.12.2024 tekemän kaavan hyväksymispäätöksen.

Hangon kaupungilla on mahdollisuus hakea asiassa valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Oheismateriaali:

- Helsingin hallinto-oikeuden päätös 22.10.2025 + valitusosoitus

Ehdotus

Esitetään kokouksesa.

Asian käsittely

Kaupunginhallitus	§ 258	04.11.2024
Kaupunginhallitus	§ 296	02.12.2024
Kaupunginvaltuusto	§ 74	10.12.2024
Kaupunginhallitus	§ 78	31.03.2025
Kaupunginhallitus	§ 312	03.11.2025

Keskustelun aikana esittelijä, ehdotti että asiasta käydään keskustelua.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

Lisätiedot Liitteet

Kaupungeingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 135 9281

Numero	Otsikko
26	Yhteenveto lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastineet 12.1.2022 / päivitetty 30.10.2024 KML
27	Koverhar yleiskaavan hyväksyminen 3.12.2024
28	Kaavaselostus hyväksyminen 4.12.2024
29	Ympäristöyhdistys asiantuntijalausunto
30	Ympäristöyhdistys valitus
31	Lappohjan Luonto etc

Oheismateriaali

Otsikko
Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö / Koverharin ja Lappohjan yleiskaava

Kaupunginhallitus	§ 236	01.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 249	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 297	27.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 313	03.11.2025

Talousarviokäsittely 2026

Kaupunginhallitus 01.09.2025 § 236

Liitteenä

- talousarviomateriaalia 2026 (toimitetaan ennen kokousta)

Konsernitalouspäälikkö Kim Adolfsson informoi lähemmin asiasta kokouksessa.

Ehdotus

Kaupunginhallitus aloittaa talousarvion 2026 ensimmäisen käsittelyn.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Konsernitalouspäälikkö Kim Adolfsson, 040 087 3844

Kaupunginhallitus 15.09.2025 § 249

Asian jatkokäsittely.

Ehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Konsernitalouspäälikkö Kim Adolfsson, 040 087 3844

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 297

Asian jatkokäsittely.

Ehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Konsernitalouspäälikkö Kim Adolfsson, 040 087 3844

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 313
316/02.02.00/2025

Kaupunginhallitus	§ 236	01.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 249	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 297	27.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 313	03.11.2025

Asian jatkokäsittely.

Kaupunginhallitus jatkaa talousarviovalmistelua. Tekninen toimiala, ympäristötoimiala ja yleishallinto esittelee käyttötalousarvionsa ja investoinnit.

Liitteenä ensimmäinen versio talousarviokirjasta, jota täydennetään ennen seuraavaa hallituksen kokousta kahden viikon kuluttua.

Ehdotus

Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota 2026.

Asian käsittely

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen puheenjohtaja teki Sture Fjäderin ja Nina Lohvansuu-Hirvosen kannattamana ehdotuksen koskien talousarvion jatkokäsittelyä, että sivistystoimen tekstiosuudesta *poistetaan maininta Lappohjan koulusta ja Lappviks skolanista*.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti antaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan ehdotuksen mukaisen evästyksen.

Lisätiedot

Konsernitalouspäällikkö Kim Adolfsson, 040 087 3844

Liitteet

Numero	Otsikko
32	TA 2026 kaupunginhallitus ver 2
33	Ta-kirja versio 1.1

Kaupunginhallitus

§ 314

03.11.2025

Arviointikertomus 2024 / Vastineet / Kvo-asia

Tarkastuslautakunta 23.04.2025 § 7

Ehdotus Kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta arvioi miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet. Tähän tarkoitukseen tarkastuslautakunta laatii lakisääteisen arviointikertomuksen.

Päätös Pantiin keskustelun jälkeen pöydälle.

Lisätiedot Tilintarkastaja Krister Rehn, 050 081 6446

Tarkastuslautakunta 14.05.2025 § 4

Pöydälle pantu asia. Asian jatkokäsittely.

Päätös Tarkastuslautakunta allekirjoittaa arviointikertomuksen ja luovuttaa sen kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta ehdottaa, että valtuusto merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi sekä pyytää kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Lisätiedot Tilintarkastaja Krister Rehn, 050 081 6446

Kaupunginvaltuusto 27.05.2025 § 33

Liite

- arviointikertomus

Ehdotus Tarkastuslautakunta ehdottaa, että valtuusto merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi sekä pyytää kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätös **Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti merkitä arviointikertomuksen tiedoksi sekä pyytää kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.**

Liite §:ään 33

Lisätiedot Tilintarkastaja Krister Rehn, 050 081 6446

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Jouko Kavander, 040 703 2525

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 314

473/02.02.00/2023

Kaupunginhallitus

§ 314

03.11.2025

Tarkastuslautakunta on pyytänyt kaupunginhallitukselta, valtuuston käyttöön, kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Seuraavat vastineet on jätetty:

Hangon Veden johtokunta 28.8.2025:

Johtokunta ei anna vastinetta

Sivistyslautakunta 2.9.2025

“Sivistystoimen osalta todetaan seuraavaa:

Tarkastuslautakunnan näkemys on, että toiminnalliset tavoitteet on olennaisilta osin saavutettu.

Talous:

Talouden kokonaistoteutuma oli sektorilla talousarvion mukainen, mutta seuraava ylitys esiintyi:

- Peruskoulut; käyttöaste: 103 %, -> ylitys 201 t€

Vastaavasti varhaiskasvatus ja lukio-opetus alittivat talousarvion:

- Varhaiskasvatus; käyttöaste: 96%, -> alitus 162 t€

- Lukio-opetus; käyttöaste: 96%, -> alitus 73 t€

Sivistystoimen toimintakate oli -14,1 milj. € verrattuna budjetoituun -14,2 milj. €, -> alitus 61 t€, kokonaiskäyttöaste: 99,4%.

Analyysi ja haasteet:

Tarkastuslautakunnan analyysin mukaan, kaupungin rahoituspohja on riittämätön nykyisen kouluverkon ylläpitämiseksi. Tarkastuslautakunta esittää näkemyksensä, että kaupungin laaja kouluverkko ei enää ole sopusoinnussa tiedossa olevien oppilasennusteiden kanssa ja peräänkuuluttaa sopeuttamistoimien selvittämistä. Kyseisiin toimiin olisi syytä ryhtyä viipymättä.

Syksyllä 2025 aloitetaan paikallinen kouluverkkoselvitystyö (SIV, 12.12.2024, §113)

Vuoden 2024 aikana sivistystoimi on saanut arvioitua vähemmän tuloja verrattuna siihen, mitä talousarvion laadintavaiheessa ajateltiin. Näistä voidaan mainita erilaiset hankkeet sekä perusopetuksessa että varhaiskasvatuksessa.

Perusopetuksen tuntikehys on suhteutettu oppilasmäärään. Perusopetus ei ole pysynyt annetuissa talousarvioraameissa mm. henkilöstökulujen sekä muille paikkakunnille sijoitettujen oppilaiden opetuksen järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten vuoksi.

Kaupunginhallitus

§ 314

03.11.2025

Lukioiden tuntikehys on pidetty sillä tasolla, että lukio-opiskelijoille taataan tarvittava kurssitarjonta. Vaikka perusopetuksen oppilaiden lukumäärä on Hangossa vuosittain vähentynyt, niin lukioiden opiskelijamäärä on pysynyt vakaana.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärän vähenemisen vuoksi, myös henkilöstön määrä on vähentynyt. Varhaiskasvatus on alittanut selkeästi annetut talousarvioraamit.

Henkilötyövuodet ovat pienentyneet 3,7:llä verrattuna vuoden 2023 tilinpäätökseen.”

Ympäristölautakunta 2.9.2025

”Ympäristötoimen osalta tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan, että toiminnalliset tavoitteet on sen näkemyksen mukaan pääosin saavutettu ja niiden toteutumista on eritelty tasekirjassa. Samalla tavalla kuin edellisenä vuonna, talous toteutui budjetoitua kokonaisvaltaisesti katsottuna olennaisesti myönteisemmin, etenkin maankäytön tuloksen muodostumisen ansiosta mutta myös siitä syystä, että rakennustarkastuksen ja ympäristönsuojelun osalta määrärahojen käyttöaste oli huomattavan matala. Ympäristötoimen toimintakate oli (+)2,9 milj. €, mikä on 0,4 milj. € tai 16 % budjetoitua parempi, mistä valtaosa johtuu maankäytön myönteisestä talousarviopoikkeamasta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää kuitenkin erikseen huomiota siihen, että kaavoituksen etenemättömyys ja erityisesti rakennuskielto alueilla, joiden kaavoitus on ollut kesken jo vuosia, on olennainen epäkohta kaupungin vetovoimaisuuden näkökulmasta. Tähän epäkohtaan olisi tarpeen saada pikaista muutosta. Rakennuskiellot pitäisi tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan purkaa, jos kaavat eivät etene.

Tarkastuslautakunta kiinnitti samaan asiaan huomiota vuosi sitten. Rakennuskieltojen osalta on kyse ollut kahdesta kaavahankkeesta: Rajakaari ja Furumo, joiden kummankin osalta rakennuskiellot ovat rauenneet.”

Kulttuurilautakunta 9.9.2025

” Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toimintaa on pääpiirteisesti hoidettu asetettujen toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti vaikkakin kulttuuritoimi myös tänä vuonna ylitti sitovan määrärahansa.

Kulttuuritoimen toimintakate oli -1,82 milj. € verrattuna budjetoituun -1,76 milj. €. Käyttöasteen 104 % (105 % v. 2023).

Ylitys johtuu muun muassa henkilöstökustannuksista. Palkat on korotettu työehtosopimuksen mukaisesti ja joitakin palkkoja on tarkistettu ja korjattu. Tuloja oli myös vähemmän mitä budjetoitu. Kulttuuritoiminta jäi 2500 euroa vaille tavoitteesta ja valtiontuki Suomen mallin harrastustoiminnalle oli myös

Kaupunginhallitus

§ 314

03.11.2025

alempi mitä budjetoitu. Museotoiminnan valtiontuki on investointiavustus, joka kirjanpidossa kirjattiin investointibudjettiin.”

Tekninen lautakunta 17.9.2025

”Lautakunta päättää antaa seuraavan sisältöisen vastineen teknisten toimintojen osalta: Lautakunta toteaa Arviointikertomuksen ansiokkaat arvioinnit ja analyysit investointiosan ja lainojen suhteen mutta haluaa kiinnittää arviointilautakunnan huomiota kaupungin omistaman rakennetun ympäristön ja teknisen infran; kadut, putkistot, puistot, kiinteistöt ja satamat seuraavasti; Samalla kun omistusten ylläpidon korjaus- ja ylläpitoinvestointeja siirretään eteenpäin rajallisen investointibudjetin vuoksi, nostetaan myös ”infralainaa” joka ei näy velkasaldoissa.”

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

Lautakunta ei anna vastinetta.

Keskushallinto

Tarkastuslautakunta haluaa kuitenkin edellisvuoden tapaan edelleen kiinnittää huomioita etenkin kaupungin ja kaupunkikonsernin korkeaan velkataakkaan, joka muodostaa merkittävän riskitekijän sekä kaupungille että kaupunkikonsernille, siihen sisältyvä korkoriski mukaan lukien.

Tarkastuslautakunnan huoli lainakannan kasvusta on aiheellinen. Toki Hangon kaupungin velkataakka ei kasva samalla tavalla kuin monien muiden kuntien, koska Hangolla ei ole talousarviosuunnitelmassa suuria pakollisia investointeja. Velanhoidokustannukset, eli korko on hallinnassa pitkien kiinteäkorkoisten ja koronvaihtosopimusten ansiosta. Suurin osa konserninelasta on kaupungin omaa velkaa, konserniyhtiöillä on lainaa muilta kuin konserniyhtiöiltä vain muutama miljoona euroa.

Konserniyhtiöiden taloutta ja toimintaa tarkkaillaan talousarviossa annettujen tavoitteiden sekä suullisilla keskusteluilla yhtiöiden edustajien kanssa säännöllisin väliajoin.

Rahoitusosa - Finansieringsdel				
Kaupunki + liikelaitos / Staden + affärsverket		TP-BS	TA - Budget	TA - Budget
	*) muutettu / ändrad	2024	*2025	2026
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökningar av långfristiga lån		15 000 000	4 035 232	2 204 772
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskningar av långfristiga lån		-5 883 342	-3 750 000	-1 250 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändringar av kortfristiga lån		-10 000 000		

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan konserniohjaus ja valvonta on parantunut vuoden aikana, mutta tulee selkeästi edelleen kehittää, kaikilta osin vastaamaan konserniohjeissa säädettyä sekä turvaamaan kuntalain vaatiman talouden tasapainon säilymistä konsernitasolla. Tarkastuslautakunta esittää

Kaupunginhallitus

§ 314

03.11.2025

edelleen näkemyksensä, että kaupunginhallituksen tulisi kaikille konserniyhteisöille kattavasti, toiminnallisten tavoitteiden lisäksi, sisällyttää talousarvioesitykseensä selkeästi mitattavissa olevia taloudellisia tavoitteita, ainakin tulosta, investointeja sekä rahoitusta/velkaantumista koskien. Myös konserniohjeiden päivittämistarpeita tulisi huomioida.

Konserniyhtiöiden ohjeistaminen sekä toiminnanohjaus tapahtuu konserniohjeissa, jotka uudistetaan hallintosäännön yhteydessä vuoden 2026 alussa. Konsernitavoitteiden kehitys on jatkuva prosessi ja niitä kehitetään kaupungin talousarvioprosessin yhteydessä.

Kaupungin tytäryhteisöjen ohjauksen ja valvonnan toimivuuteen tulee edelleen kiinnittää huomiota sekä erityisesti huomioida kuntalain 47 §:n edellyttämää, riittävää talouden ja liiketoiminnan osaamista, tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanoissa.

Kuntavaalien jälkeen tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanoja on muutettu.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstön osalta tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan kiinnittänyt erityistä huomiota henkilöstöstrategian tarpeellisuuteen, niin ikään siihen, että koko kaupungin henkilöstö noudattaa etätyön osalta yhteisiä periaatteita.

Henkilöstöstrategia tukee kunnan strategisten palvelutavoitteiden saavuttamista. Strategian päivittäminen kuluvalle valtuustokaudelle on vielä työn alla. Kun se on hyväksytty, voidaan jatkaa henkilöstöstrategian laatimista.

Etätyötä tekevän henkilöstön tulee noudattaa kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston vahvistamat etätyösäännöt. Esihenkilöiden tehtävänä on valvoa etätyösääntöjen noudattamista.

Liitteet

- etätyösäännöt
- sopimus etätyöstä

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen ja sen alaisten lautakuntien vastineet arviointikertomuksen 2024 johdosta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Kaupunginjohtaja Simon Store, 040 135 9500
Kansliapäällikkö Hanna Planting, 0400 918 034
Ao. viranhaltijat

Kaupunginhallitus

§ 314

03.11.2025

Liitteet

Numero	Otsikko
34	Arviointikertomus 2024 / Kvo 27.5.2025
35	Etätyön säännöt (su+ru)
36	Sopimus etätyöstä

Kaupunginhallitus

§ 315

03.11.2025

Aloite koskien HUS:n toimintaa / Raaseporin ja Lohjan sairaalat

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 315
383/00.04.00/2024

Inkoon kunta on useiden Inkoon valtuutettujen aloitteesta kartoittamassa muiden Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kuntien halukkuutta osallistua yhteiseen hyvinvointialuelain 3 §:n ja 30 §:n mukaiseen aloitteeseen koskien HUS:in toimintaa.

Aloitteen tarkoituksena on kannustaa hyvinvointialuetamme vaikuttamaan HUS:iin niin, että Raaseporin sairaalan ja Lohjan sairaalan profiilimuutokset otetaan uudelleen käsiteltäväksi.

Ehdotus

Hangon kaupunki päättää osallistua aloitteeseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot
Liitteet

Kansliapäällikkö Hanna Planting, 040 918 034

Numero Otsikko

37 Aloite HUS:n toiminnasta / Henrik Wickström ym.

38 Inkoon kunnan aloite L-U hyvinvointialueelle HUS:n toiminnasta

Kaupunginhallitus

§ 316

03.11.2025

Tiedotuksia kvolta 28.10.2025

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 316
50/00.01.01/2025

Ehdotus

Kaupunginhallitus päätti kaupunginvaltuuston 28.10.2025 päätösten mukaisesti, että

82 Vuokrasopimuksen jatkaminen / Regatta Resorts Oy

merkitään ja ilmoitetaan Regatta Resorts Oy:lle ja tekniselle ja ympäristövirastolle,

83 Vuokrasopimuksen uusiminen / Kb VN-Marine Ky / Hangonkylän satama

merkitään ja ilmoitetaan Kb VN Marine Ky:lle ja tekniselle ja ympäristövirastolle,

84 Vuokrasopimuksen jatkaminen / VN-Marine Ky / Itäsatama

merkitään ja ilmoitetaan Kb VN Marine Ky:lle ja tekniselle ja ympäristövirastolle,

85 Ylitysoikeus / museotoiminta

merkitään ja ilmoitetaan kulttuurilautakunnalle ja taloustoimistolle,

86 Ylitysoikeus / museon investointi

merkitään ja ilmoitetaan kulttuurilautakunnalle ja taloustoimistolle,

87 Anomus lisämäärärahasta / Kunnan osuus työmarkkinatuesta

merkitään ja ilmoitetaan taloustoimistolle,

88 Kiinteistöveroprosentti 2026

merkitään ja ilmoitetaan verohallinnolle ja taloustoimistolle toimenpiteitä varten,

89 Tuloveroprosentti 2026

merkitään ja ilmoitetaan verohallinnolle ja taloustoimistolle toimenpiteitä varten,

90 Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen neuvottelukunnan jäsenen valitseminen

merkitään ja ilmoitetaan L-U poliisilaitoksen neuvottelukunnalle ja valituille,

91 Nimeämispyyntö / Uudenmaan virkistysalueyhdistys

merkitään ja ilmoitetaan Uudenmaan virkistysalueyhdistykselle ja valituille,

92 Selitys kaupunginhallituksen jäseneltä Sture Fjäderiltä

merkitään ja ilmoitetaan valiokunnan jäsenille ja asia viedään valtuuston käsiteltäväksi marras- tai joulukuun aikana 2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 316

03.11.2025

Lisätiedot

Kaupunginjohtaja Simon Store, 040 135 9500
Kansliapäällikkö Hanna Planting, 0400 918 034

Kaupunginhallitus

§ 317

03.11.2025

Tiedotuksia

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 317

459/02.05.01.00/2025

Kuntayhtymien valtuusto- ja hallituspöytäkirjat, kokouskutsu ja muut ilmoitukset:

Hangon katulähetys ry:n avustushakemus

Oheismateriaali

- hakemus

Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän yhtymäkokous 26.11.2025 klo 13.00 Lohjalla.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi ja kaupunginhallitus nimeää edustajansa L-U koulutuskuntayhtymän yhtymäkokoukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Nina Lohvansuu-Hirvonen nimettiin edustajaksi Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän yhtymäkokoukseen 26.11.2025.

Oheismateriaali

Otsikko

Avustusanomus Hangon kaupungille 2025 / Hangon katulähetys ry

Kaupunginhallitus

§ 318

03.11.2025

Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 318

Ehdotus

Todetaan, etteivät seuraavat pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset sisällä sellaisia asioita, joita kaupunginhallitus kuntalain 92 §:n nojalla ottaisi käsiteltäväkseen.

Päätös

Lautakuntien pöytäkirjoja ja viranhaltijapäätöksiä ei ollut.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 306, § 308, § 312, § 313, § 314, § 315, § 317, § 318

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 307, § 309

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava **Hangon kaupunginhallitukseen** määräaikana.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Hangon kaupunginhallitus**.

Osoite:	Bulevardi 6, 10900 Hanko
Puhelinnumero:	019 220 31
Kirjaamon sähköpostiosoite:	kirjaamo@hanko.fi

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi

- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hangon kaupungin kirjaamosta.

Osoite: Bulevardi 6, 10900 Hanko
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hanko.fi
Puhelinnumero: 019 220 31

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 310, § 311, § 316, § 318

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Puhelinnumero: 029 5642 069

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

[Tuomioistuinmaksulaki \(1455/2015\)](#)

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hangon kaupungin kirjaamosta.

Osoite: Bulevardi 6, 10900 Hanko
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hanko.fi
Puhelinnumero: 019 22031

Pöytäkirja on xx.xx.xxxx viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty